

Kıbrıs Türk Kültür Festivali'nde bayram havası esti

İNGİLTERE Kıbrıs Türk Dernekleri Konseyi tarafından düzenlenen Kıbrıs Türk Kültür Festivali'nin altıncısı, 2 Temmuz Pazar günü yaklaşık 30,000 kişinin katılımıyla yapıldı. Etkinliğe KKTC Cumhurbaşkanı Ersin Tatar ve Başbakan Ünal Üstel'de katıldı. Festivalde Anadolu Kültür Merkezi'nin masası vardı. Anadolu Kültür Merkezi'nin masasında yer alan Kaynak

Yayınları'ndan çıkan Atatürk'ün Bütün Eserleri Serisi, masada yerini aldı. Masayı, KTKC Cumhurbaşkanı Tatar ve Başbakan Üstel, Türkiye'nin Londra Başkonsolosu Bekir Utku Atahan, Türkiye Cumhuriyeti Londra Büyükelçisi Osman Koray Ertaş ve KKTC Londra Temsilcisi Büyükelçi Çimen Keskin de ziyaret etti. ■ Can Çakır - Vehbi Ballıkaya'nın haberi sayfa 4'te

LGBT propagandaları Almanya'da tartışıldı

LGBT dayatmalarına karşı kurulan Alman Aile Platformu "Herkes için Eylem" (DemoFürAlle) hareketi, Almanya'nın Hanau kentinde sempozyum düzenledi. LGBT propagandalarının boyutlarının tartışıldığı sempozyumda söz alan ko-

nuşmacılar, propagandaların liberal çevrelerce topluma dayatıldığını vurguladı. Sempozyum öncesinde Aydınlik Avrupa'ya konuşan Platform Sözcüsü Hedwig von Beverfoerde LGBT propagandalarının özellikle çocuklara dayatıldığını be-

lirtrek ailenin önemine vurgu yaptı. Sempozyumun katılımcıları arasında yer alan Vatan Partisi Avrupa Temsilcisi Ali Mercan "Avrupa'da bu ideolojik saldırıya karşı birlikte mücadele etmek çok önemli" dedi. ■ Can Çakır'ın haberi sayfa 3'te

EMEK - NAMUS - VATAN **Aydınlik**

AVRUPA

SAYI: 118

9 Temmuz 2023 PAZAR

135.000 OKURA ULAŞIYORUZ

AfD'nin zaferi soruşturmayı beraberinde getirdi

SEÇİM anketlerinde ikinci sırada konumlanan Almanya için Alternatif Partisi (AfD), yerel seçimlerde ilk zaferlerini kazandı. Thüringen eyaletine bağlı Sonneberg'da kaymakamlık seçimini AfD'li Robert Sesselmann kazanırken, Raguhn-Jeßnitz beldesinin yeni belediye başkanı da AfD'li Hannes Loth oldu. Sesselmann'ın seçilmesinin ardından ise soruşturma açıldı. Thüringen Eyalet İdare Müdürlüğü de Sesselmann hakkında "anayasaya sadakat soruşturması" başlattığını duyurdu. Aydınlik Avrupa'ya konuşan AfD Thüringen Basın Sözcüsü Torben Braga "İlk defa böyle bir soruşturma ile karşılaştık" açıklaması yaptı. ■ Can Çakır'ın haberi sayfa 6'da

'NATO ÜLKELERİNDE ARTIK HUZUR YOK'

1789 Burjuva Demokratik Devrimini gerçekleştiren ve İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirisini 1791'de kabul ederek Anayasası'na önsöz olarak ekleyen Fransa, bugünlerde Afrikalı siyahilerin isyanı ile sarsılıyor. Koronavirüs salgının ardından Ukrayna Savaşı, emperyalist Fransa'nın ekonomik krizini derinleştirdi. Afrika'da halkları sömüren Fransa sisteminin çöküşünü emekçilere vahşice yıkmaya çalıştı. Ancak biriken öfke patladı, şimdi ise huzur ve barışın nasıl sağlanacağı bilinmiyor

'YILLARDIR BİRİKEN ÖFKE PATLADI'

PARİS, Lyon, Marsilya ve Toulouse gibi büyük kentlerin çevreye banliyölerin gettolarında yaşayan göçmenlerin çocukları bir hafta boyunca Fransa'yı salladı. Paris'in kuzey batısında yer alan Nanterre kentinde, 27 Haziran'da 17 yaşındaki Cezayir kökenli Fransız vatandaşı Nail'in polis kurşunuyla vurulmasının ardından ülkenin dört bir yanında patlak veren sokak olayları banliyö isyanına dönüştü. 273'ü polis karakolu olmak üzere 2 bin 508 bina yandı veya hasar gördü. 105 belediye binası ve 168 okul yakıldı veya tahrip edildi. Toplamda 12 bin 31 araç ateşe verildi ve 17 seçilmiş şahsiyete yönelik saldırı düzenlendi.

'AFRİKALI SİYAHİLER SİSTEME KARŞI AYAGA KALKTI'

RUSYA, NATO'nun genişlemesini askeri müdahale ile Ukrayna'da engelledi. Fransa ve Almanya olmak üzere Avrupa ülkeleri ABD yaptırımlarına dahil oldu. Washington, Ukrayna Savaşı'nın faturasını Avrupa'ya kesti. Ekonomik kriz, sömürgeci geçmişe sahip Fransa'da isyana dönüştü. Afrikalı siyahiler sisteme karşı ayağa kalktı. Tıpkı ABD'deki kongre baskınında olduğu gibi halk sistemi sarsmaya başladı. NATO ülkelerinde kriz, aynı zamanda sistemin çöküşe ilerlediğini de gösteriyor. Fransız hükümeti de sorunlarını çözemiyor. Derinleşen ekonomik krizin nedeniyle ülkeye huzurun nasıl geleceği de bilinmiyor. ■ Meral Akkaya'nın haberi sayfa 7'de

Hollanda'da hükümet düştü

HOLLANDADA göç politikası konusundaki anlaşmazlığı aşamayan hükümet düştü. Hollanda Başbakanı Mark Rutte, koalisyondaki dört parti arasında göçmen politikalarının sıklaştırılmasına yönelik görüşmelerin ardından basın toplantısı düzenledi. Hollanda'da koalisyon hükümetinin, göçmen politikalarına ilişkin müzakerelerde anlaşmaya varamaması nedeniyle Rutte, hükümetin istifa ettiğini duyurdu.

Avusturya'da 'hava savunma sistemi' tartışması

İSVİÇRE gibi Avusturya'da Avrupa Göküzü Kalkanı Girişimi'ne resmen katıldı. Böylece Avusturya ve İsviçre, Almanya tarafından başlatılan hava savunma sisteminin bir parçası haline geldi. Avusturya'nın Avrupa ortak hava savunma sistemi Avrupa Sema Kalkanı Girişimi'ne (SkyShield) katılımı, öncesinde ise tepkiler vardı. Karara tepki gösteren Avusturya Özgürlük Partisi (FPÖ) Genel Başkanı Herbert Kickl, hava savunma sistemine katılımın tarafsızlık ilkesini tehlikeye atacağını belirtti. ■ Sayfa 6'da

Dr. BERNA BRIDGE
Fransa'nın keskin ırkçılığı mercek altında **Sayfa 2**

CENGİZ KÖSE
Bollukla katlının yer değişimi **Sayfa 2**

Ölümün adı Auschwitz-Birkenau

İKİNCİ Dünya Savaşı'nda Almanların 1 milyondan fazla insanı katlettiği soykırım kampları Auschwitz-Birkenau'dayız. Krakow'un 66 km batısındaki kamplar, 1947 yılında müze ve anma yeri olarak düzenlenmiş. Sadece binalar, gaz odaları ve fırınların kalıntıları değil kurbanların kişisel eşyaları ve kadınlardan kesilen 2 ton saç da sergileniyor. ■ Tülin Uygur'un yazısı sayfa 5'te

Erdoğan nefreti gölgesinde İsveç-Türkiye-NATO ilişkileri

ÖNCE 14 Mayıs'ta sonra da 28 Mayıs'ta sandığa giden Türkiye'nin seçim sonuçlarıyla ilgili farklı değerlendirmeler yapılabilir. Ancak en önemli değerlendirme halkın yüksek oranda seçime katılarak (birinci tur % 88,92 ve ikinci tur % 84,15) tercihini yapması. Erdoğan 5 yıl daha Türkiye'nin iç ve dış ilişkilerinde belirleyici olacak. ■ Tülin Uygur'un yazısı sayfa 8'de

Hollanda'da ilaç sıkıntısı rekor seviyede

HOLLANDA Eczacılar Birliği (KNMP), ilaç sıkıntısının bu yıl rekor seviyelere çıkacağı uyarısında bulundu. Birlik, 2022'de yıl boyunca farklı ilaç türlerinde 1514 kez "tedarik sıkıntısı" yaşanırken, bu yılın ilk 6 ayında bir ilaç 1179 defa en az iki hafta boyunca temin edilemedi. Enfeksiyon, gut ve kalp rahatsızlıkları olan hastalıklar için Hollanda'daki eczanelerde ilaç bulmak giderek zorlaşıyor. ■ Ahmet Korkmaz'ın haberi sayfa 3'te

Dr. Berna
BRIDGE

bernabridge14@gmail.com

SÖMÜRGEÇİLİĞİN uzantısı olan ırkçılık... Yüzyıllar önce dünya Avrupalılar tarafından sömürülmeye başlanmış, Afrika, Güney Amerika, Asya Avrupalıların pençesine düşmüş. Yeraltı ve yerüstü zenginliklerinin sömürüldüğü gibi insan gücü de sömürülmüş, bazı ülkelerde "köle" adı altında, bazı ülkelerde ve günümüzde "köle" sözcüğü kullanılmaya bile varışlarında kölelere benzer bir yaşam onlara hak görülmüş...

Fransa Afrika'ya çok çekti, hala daha da çekiyor, kasası Afrika gelirleriyle doluyor, bu çok çeken ülkelerden biri de Cezayir. Soykırımından sömürüye, yaşamadıkları kalmamış. Fransa işçiyi, tuvalet temizliğine gereksinme duyduğunda da Afrika'dan, Cezayir'den, Türkiye'den diğer ülkelerden Fransa'ya ithal edilen işçiler varışlarda, aşağılanarak, ikinci, üçüncü sınıf insan muamelesinde, birçoğu da sersefil, yaşıyor. Buna polis şiddeti de eklenip, 17 yaşında bir çocuk hak etmediği halde öldürülünce bu insanların sokağa dökülmesi yadırganıyor.

GENLERDEKİ ŞİDDET

Fransa'nın tarihinde, kültüründe, genlerinde şiddet, bencilik, sertlik var. Tarihte her

Fransa'nın keskin ırkçılığı mercek altında

ülkede sertlik ve şiddet olmuş, şiddet tarihin bir parçası ancak bazı ülkelerde daha çok, bazılarında daha az. Bazılarında evrime açık, bazılarında kanlı devrim, Fransız devrimi gibi, giyotini bile onlar keşfetmiş. Osmanlı'da sömürgecilik, asimilasyon yokmuş, fethettiği ülkelerde halkın dinini, dilini değiştirmesini bastırmamış, padişah ve ailesini giyotine yollamamış, yeraltı ve yerüstü zenginliklerini sömürüp kendini varılaştırmamış. Oysa Sahra'nın derinliklerinde Fransızca konuşan bedevilere rastlıyoruz, Afrika'da Katoliklere rastlıyoruz. Yine de, bize barbar derler, antidemokratik derler...

Fransa'yı İngiltere ile karşılaştırdığımda ise Fransa benzeri bir şiddeti bu milletin kültüründe ve genlerinde görmüyorum. Kraliyet halkını koruyup kollamış ve böylece kendini yaşatabilmiş, Rusya ve Fransa'nın tersine. 1200'lerde Magna Carta ile başlayıp demokrasinin temellerini adım adım atabilmiş. Zamanında köle ticareti, kölecilik ve sömürgecilik ile dünyanın en varlıklı ülkelerinden birisi duruma erişse bile, yine güne ayak uydurup, aşırı ırkçılık yerine sömürgelelerinden getirdiği halkı ülkesinde Fransa kadar ezmemiş, ötekileştirmemiş.

CEZAYIRLILERİN ÖFKESİ

Fransa'daki Cezayir kökenlilerin içindeki öfkeyi İngiltere'deki sömürgelelerden gelen Afrika veya Asya kökenlilerde görmüyoruz. Beyaz halk onları Fransız halkının Cezayir-

lileri ötekileştirdiği kadar itmiyor, aşağılamıyor, hatta yaklaşık gözle görülür hiçbir aşağılama ve ötekileştirme yok. Müslüman kızlar başörtüsü ile derse alıyor, her varış semtte yoksulların da oturduğu apartmanlar var, böylece pek varoş yaratılmamış, halk içiçe yaşayıp birbirini, farklı renkleri, kültürleri kabullenmiş...

Örtük ırkçılık belki var, hastanelerde, tedavi süreçlerinde, bazı semtlerde ama Fransa'daki gibi açık ve sert ırkçılık yok. Le Pen gibi seçimleri kazanmak üzere olan ırkçı bir parti yok. İngiliz polisi Fransız polisi kadar sert ve şırank, saygısız değil. Münferit olaylarda da olay büyümeden hemen o polis açığa alınıp gereken yapılıyor, iç soruştur-

malar sürdürülüyor. Fransa'da demek ki polise o yetki verilmiş, hesabı da sorulmamış, pervasız hareket edebiliyorlar.

FRANSIZ POLİSİNİN AGRESİFLİĞİ

Bundan birkaç yıl önce Türk plakalı arabamızla Alplerde İtalyan sınırından Fransa'ya girmiştik. Sınırın hemen dibi Chamonix isimli şirin bir Fransız Alp kasabası. Girdiğimizden beş dakika sonra bir Fransız polis aracı plakamız TC diye bizi durdurdu. İçinden inen dört polis biz önde iki kişi olmamıza karşın hemen aracın dört kapısını ellerindeki copları göstererek sardılar. Beden dilleri ve bakışları çok agresif, sertti. Pasaportumuzu istedikler, turist oldu-

ğumuzu anlayınca pasaportları geri verip bizi yolumuza bıraktılar.

Ancak şiddete işaret eden tarzlarından ve ayıp etiketlerinin ortada olmasından dolayı ne bir öfür ne de "iyi yolculuklar" gibi yumuşatacak bir söz söylemediler. Bu yarıya geldim, dünyayı gezdim, böyle agresif bir deneyimi yalnızca Fransa'da yaşadım. Demek ki bunlardan hesap sorulmuyor, bu kabalığı kendilerinde hak görüyorlar. ABD'de 10.000 km yol gittim, Arizona'da hız cezası aldım, polis ceza kağıdını yazdı, "iyi yolculuklar" dedi, hiçbir agresyonu yoktu.

FRANSIZ HALKININ KIBIRLI SAYGISIZLIĞI

Belki yüz defa Türkiye, İngiltere arası TC plakalı arabamla gidip geldim, birçok ülkeden geçtim, o ülkeleri gezdim, hiçbir ülkede polis tarafından durdurulmadım. Türkiye'de polis asla böyle davranmaz, davransa dünyada ve Türkiye'de yazmayan gazete kalmaz, üzerlerine çullanılır. İngiltere'de yaşıyorum, karşımda bir defa polis görmedim, durdurulmadım, çoğu zaman da Türk plakalı arabamla buradayım.

Fransa'da Fransızca bilmediğim için defalarca halk tarafından azarlandım, Fransızca öğrenmem söylendi! Sorduğuma yanıt alamadım, İngilizce konuştuğum için. Başka hiçbir ülke halkı dilini bilmediğim için kibirle beni azarlamadı. Umarım Fransa kültüründeki ve genlerindeki bu nahoş, gereksiz şiddeti, kabalığı, saygısızlığı fark edip bu kültürü değiştirmek için yapıcı adımları atar.

Cengiz
KÖSE

cengiz_aut@outlook.com

DOĞADA sonsuz miktarda var olan her şey, insanın bilinçaltında 'değersizleştirilmiştir'. Çünkü doğanın varlık sebebi, 'kendisi' dışında her şey içindir. Toprak kendisini doyurmaz, yağmur kendisini sulamaz, ağaç kendisi için meyve üretmez, buğday kendisi için yetişmez. Hepsi karşılığı için vardır. Işık kendisi için değil karanlık için vardır. Boşluk kendisi için değil maddenin hareketi için 'vardır'. Bu örnekler çoğaltılabilir.

'Değersizleştirilenlerin' başında hava, su, toprak ve temelinde insan üretiminden bağımsız doğada 'kendiliğinden' var olan besin türleri gelir. 'Ücretsiz' olan oksijen, sudaki balık ve toprak üzerindeki ceviz ağacı gibi birçok besin, insanlık tarihinde üretim öncesi toplulukların hayatta kalmalarına yetmiştir. Bu konuda 'o zamanki insan sayısına göre bu mümkündür' denilebilir.

Ancak ateşin keşfi, hayvanların evcilleştirilmesi, yerleşik düzene geçiş ve üretim fazlası, nihayet kaynakların 'kıtlığını' ve sınıf kavgasını doğurmuştur.

Çünkü üretim fazlası ve bunun bölüşüm sorunu, doğanın 'kendiliğinden' düzenleyeceği ve çözeceği bir süreç değil, tam tersine doğaya karşı insanın müdahalesidir.

İnsan ve doğa arasındaki süreç alış veriş, yani üretim ve bunun ekonomik örgütlenmesini kapsayan evreler, şöyle özetlenebilir:

'Ambar' ekonomisi (tanıdıklar arasında), takas ekonomisi (yabancılar arasında) ve para ekonomisi (düşmanlar arasında).

'Ambar' ekonomisinin kökeni üretim öncesi avcı ve toplayıcı döneme kadar uzuyor. Bu tarz ekonomi sadece tanıdıklar (ayrı kan bağı) arasında uygulanmıştır. Doğada avlanan ve toplanan temel gereksinimler, kabilenin ortak ambarında muhafaza edilerek, herkesin ihtiyacını giderirdi. Ambar ekonomisi ilkel sınıfsız toplumun ilk evresinde ortaya çıkar.

Takas ekonomisi üretimle birlikte kan bağına dayalı kabile topluluklarının dışına taşınmıştır. Takas yabancılar arasında eşit olmayan 'ürünlerle' yapılmıştır. Eşit olmayan ürünler coğrafi özelliklere göre, zamanla eşit olmayan kabilelerin oluşmasına da neden olmuştur. Sonuçta coğrafya insanların nerede ve nasıl yaşayacağını belirlemiştir.

Para ekonomisine gelince, bunu diğerlerinden ayıran en temel fark, düşmanlar arasında kullanımdır. Yani para iki düşman arasında kullanılan bir araç olarak tarih sahnesine çıkmıştır.

Örneğin paralı askerlere verilen altınlar, zamanla tehlike arz eder ve güvenlik riskinden dolayı taşınmaz olur. Dolayısıyla kralın onayıyla (örneğin 10 altın yerine 1 adet metal para) metal paraya geçiş 'soldier / sold' sözcüğünü (satılık asker) doğurmuştur. Bugün para ekonomisinde 'sold' benzeri terimler halen var, ancak düşman sözcüğü yerine 'rakip' kullanılıyor. Dünya tarihindeki dönüm noktalarının temel sebeplerinden biri, bolluk ve kıtlığın yer değişimidir.

Çağımızın ekonomik faaliyeti özetle 'kıtık' üzerine kurgulanmıştır. Kapitalizmin arz ve talep dengesi için yapay 'kıtıklar' olmak zorunda.

Sınıf kavgası bolluktan mı yoksa kıtlıktan mı kaynaklanmıştır? Bu soru ve bulunması gereken cevap, her zaman insanlığın ölüme çıkacaktır ve güncelliğini koruyacaktır.

Yukarıda tarif etmeye çalıştığımız, doğada

Bollukla kıtlığın yer değişimi

bol olan her şeyin alıcılarda 'değersizleştirilmesinin' başlıca nedeni, bunların büyük oranda ücretsiz olmalarıdır. Dolayısıyla doğal bolluğun insanlar arası 'korunmasına da' gerek kalmıyor. Gerek kalmadığına göre bolluk banışı getirir mi?

Tarihin belli aşamalarında doğal bolluk banışı sağlanmıştır.

Ancak insanlık tarihine sonradan giren 'yapay' bollukta, yani üretim fazlasında durum değişiyor. Çünkü azınlık tarafından doğadan gasp edilen ve sömürülen tüm kaynaklar, çoğunluğa karşı korunması gerekiyordu. Üretim fazlasının özel mülkiyete evrilmesi ve bunun silahla korunması 'değeri oldugunu' belirliyor. Doğal olmayan ve emek sömürüsünden kaynaklanan zenginlik, yine silahla ve tahakkümle korunmaktadır.

O halde sınıf kavgasının en keskin ve en çetin olduğu koşullar, bolluk ortamında mı yoksa kıtlık dönemlerinde mi patlak verir?

Soruyu yanıtlamak bakımından, iki tür kıtlık ayırt edilmeli. Birincisi doğal kıtlıktır, yani insanların çekilmesi ve iklimin doğal yoldan kuraklığa yol açması, insanlar arası (doğal yoldan) kavgayı tetiklemez.

Ancak yapay kıtlık ewela pahalılığa, yüksek rekabete, hırsla, açlığa ve nihayet insanlar arası kavgaya neden oluyor. 1789 Fransız Devrimi'ne giden yolun en keskin döneminde, köyle kentler arasında tarım tedarikinin kopartılması olmuştur. Açlığın patlak verdiği safhada, devrim Paris gibi şehirlerde gerçekleşmiştir.

Marks'ın gözüyle okuduğumuzda her şeyden önce (sınıf bilinci, ideoloji) 'kitleleri sokağa döken açıklık' analizi, kendisini doğrulamıştır. Kitlelerin enerjisini devrime yönlendirmek ise, öncü partinin önderliğiyle mümkündür.

Dikkat edilirse temel ihtiyaç tedariki hariç, Covid-19 pandemi döneminde ekonomilere kilit vurulmuştur. Temel ihtiyaçlara da kilit vurulsa idi, bir süre sonra tarihin en geniş ve en büyük sosyal patlamaları, sistemle hesaplaşarak paradigmayı değiştirmişti.

2023'e geldiğimizde 'dünyadaki kaynakların sonsuz olmadığı, insan nüfusunun artışta olduğu ve büyümenin kapasitesi ve sınırları nereye kadar?' gibi konulara dikkat çekiliyor. Ancak emperyalist güçler arasında 'yapay kıtlık' piyasaya sürülüyor.

Örneğin Avrupa'nın enerji beslemesinin doğal gaz tedarikinden kopartılması, yapay kıtlıktır.

Veya bir ülke piyasasında (döviz) dolar miktarında 'kıtlık' varsa, satış değeri yükseliyor. Bol miktarda olduğunda ise, satın alma değeri düşüyor.

Önümüzdeki dönemde içme suyu ve tarım 'sürdürülebilirlik' önlemleriyle, bolluktan kıtlığa doğru yer değiştirebilir.

ABD'de mısır, Asya'da pirinç ve dünyanın geriye kalan bölgelerinde, buğday 'yapay kıtlıkla' karşı karşıya kalabilir. Halbuki dünya gıda örgütünün kaynaklarına göre, günümüzde '14 milyar' yetişkin insanı doyuracak temel gıda üretilmektedir.

Almanya'daki uzmanlar iş piyasası için dışarıdan yılda '1,5 milyon' iş gücüne ihtiyaç olduğunu öngörerek, insan kıtlığına ve artı değerini düşüreceğine işaret ediyorlar.

Sonuç itibarıyla Avrupa'yı Avrupa yapan eski dünya yok artık. Avrupalı emperyalistlerin dış dünyada sömüreceği doğal kaynaklar ve insan kaynakları gün geçtikçe azalmaktadır.

O halde Avrupa'da 'azalan ve kıt' olan kaynaklar ve insan gücü, değer kazanacaktır.

VATAN-EMEK-NAMUS Aydinlik AVRUPA

İLANINIZI HEDEF KİTLENİZE ULAŞTIRALIM

Aydinlik Avrupa 1,5 yıldır on binlerce seçkin okurla buluşuyor:

Elektronik posta (E-mail)	135.000
Whatsapp, BİP, Telegram	5.000
E-Gazete uygulaması	5.000

Galatasaray ve Barcelona Futbol Kulüplerinin eski ana sponsoru **NEF'** in tercihi Aydınlik Avrupa oldu.

+49 1511 895 8982 / avrupa@aydinlik.com.tr

aydinlikavrupa
AydinlikAvrupa
aydinlikavrupa
AvrupaAydinlik

Alman Aile Platformu'ndan LGBT karşıtı sempozyum

'Yalanlar denizinde boğulmayın'

LGBT dayatmalarına karşı "Herkes için Eylem" hareketi, Almanya'nın Hanau kentinde sempozyum düzenledi. "Manipüle edilmiş toplum" başlığı altında düzenlenen sempozyumda LGBT propagandalarının aileye nasıl zarar verdiği masaya yatırıldı

CAN ÇAKIR

EMPERYALİZMİN LGBT üzerinden sürdürdüğü dayatmalara karşı Batılı merkezlerdeki tepkiler artıyor. Haziran ayı boyunca yaptıkları eylemlerle dikkat çeken aile platformlarından Alman "Herkes için Eylem" hareketi, Hanau şehrinde sempozyum düzenledi. "Manipüle edilmiş toplum. Propaganda neden çalışıyor?" adıyla düzenlenen sempozyumda çok sayıda uzman, LGBT propagandasının boyutlarını tartıştı. Açılış konuşmasını yapan Yazar Gabriele Kuby, neoliberal dayatmaların sadece LGBT propagandalarıyla sınırlı olmadığına dikkat çekti. "Yalanlar denizinde boğulmayın" başlığı altındaki konuşmasında Kuby, yapılan iletişimde "örtülü yöntemlerle karşı tarafta belirli etkilerin" yaratılmaya çalışıldığına işaret etti. "Örgütlü bir grup haksız yöntemlerle bir birey yığını kendi gizli hedeflerine göre yönlendirmeye çalışırsa, bunun adı propagandadır" diye konuşan Kuby, sözlerini şöyle sürdürdü: "Giderek daha sofistike, kesin ve etkili propaganda yöntemleri, psikoloji, sosyoloji, nörobilim ve bilgi teknolojisinin insanın bilinçli ve bilinçsiz işleyişi ve etkilebilirliği hakkındaki artan bilgisine dayanmaktadır. Aldatmaca, manipülasyon ve yalan bugün tabii olarak karşılıyor. Fakat bunlar, insanın hür iradesiyle yaratılan onuru ve kendi imajıyla gelişiyor."

KİŞİSEL BAŞARISIZLIKLARIN PROPAGANDASI

"Modern propagandanın" ayrıntılarına ise Yazar Johannes Menath değindi. Geçmişte yayınlanan aynı isimli kitabında propagandanın tanınan, az tanınmış ve henüz tanımlanmamış yöntem ve tekniklerine değinen Menath, kamu yayıncısı ARD'de yayınlanan Monitor programından verdiği örneklerle de manipülasyon yöntemlerini hatırlattı. Menath'a destek ise Mathias Kepplinger'den geldi. Ampirik İletişim Araştırmaları Uzmanı olan Prof. Dr. Kepplinger, "liberal ve postmateryal" çevre kökenli gazetecilerin oranının topluma

Hedwig von Beverfoerde

nazarın çok daha ağırlıkta olduğunu hatırlattı. Kepplinger ayrıca medya organlarının güçlerini artırarak siyasete daha fazla baskı uyguladıklarını ifade etti.

Sistem medyasının yöntemlerine içeriden ışık tutan konuşmacı ise Bild gazetesi eski Berlin muhabiri Ralf Schuler oldu. LGBT propagandasına katılan çok sayıda orta ölçekli şirketin sadece devlet teşviklerinden daha fazla faydalanmak için bu şekilde hareket ettiğine değinen Schuler, çok sayıda liberal-solcu gazeteci ve siyasetçinin "kişisel başarısızlıkları ve kızgınlıklarını siyasete taşıdıkları ve medyanın sürekli gündemi haline getirdiklerini" kaydetti. Bu kişilerin medyayı büyük paralarla kendi özel hayatları için suiistimal ettiklerini ifade eden Schuler, "nihayetinde medyada da sadece insanlar çalışıyor" diye konuştu.

'KENDİ BULUNDUĞUM YERDE NE YAPABİLİRİM?'

Schuler ayrıca çok sayıdaki LGBT

derneklerine yönlendirilen kamu desteklerine de değindi. Buradaki amacın yıkıcılık olduğuna işaret eden Schuler, yoğun güç ile dayatılan propagandaya karşı nasıl direneceği sorusunu ortaya attı.

Soruya yanıt ise sunumların ardından düzenlenen açık oturumda konuşuldu. Gazeteci-Oyuncu Sabine Petzl, Herkes için Eylem Hareketi Sözcüsü Hedwig von Beverfoerde ile konuşmacıların katıldıkları açık oturumda Kuby, propaganda tuzağından çıkarmak için "yapılması gereken" sorusundan "kendi bulunduğum yerde ne yapabilirim" sorusunun doğru olacağını belirtti.

Açık oturumda özellikle de son dönemlerde dayatılan cinsiyet değişikliği kültürü ile çocuklarda yaratılan çelişiklere dikkat çekildi. Bu doğrultuda Herkes için Eylem Hareketinin yeni bir proje başlattığına işaret eden Beverfoerde, katılımcılara projenin elde ettiği başarıları anlattı.

'Propagandalarla çocuklara ideoloji dayatılıyor'

HERKES için Eylem hareketi (DemoFürAlle), 2014 yılında dönemin Baden-Württemberg eyaletinin "cinsel çoğunluluğun kabulünü" müfredata eklemeye çabasına karşı düzenlenen eylemlerden doğdu. Tüm derslerde yapılması öngörülen değişikliğe yönelik eyalet başkenti Stuttgart'ta binlerce insanı sokağa döktüklerini belirten Dernek Sözcüsü Hedwig von Beverfoerde, Aydınlik Avrupa'ya yaptığı açıklamada "ilk kez doğal eğitim hakkını savunmak isteyen ebeveynlerin sokakta bir sesi oldu" diye konuştu. İlerleyen yıllarda Wiesbaden ve Hannover başta olmak üzere ülke genelinde çok sayıda kampanyalar düzenlediklerini paylaştığı Beverfoerde, "LGBTI sayesinde özellikle çocuklara cinsellik ve ideoloji telkin ediliyor. Bu da onların olgun, sorumlu ve bağ kuran kişilikler olarak yetişmelerini engelliyor. Bu nedenle aile ve sosyopolitik meseleleri göstermelik diye nitelendirerek görmezden gelemez, çünkü bunlar tüm yaşam biçimimizi ve her şeyden önce çocuklarımızın ve torunlarımızın nasıl yaşayacağını şekillendirmekte ve belirlemektedir" ifadelerini paylaştı. Beverfoerde ayrıca propagandalara karşı anne, baba ve çocuktan oluşan ailenin daha da güçlendirilmesi gerektiğine dikkat çekti. "Ailenin temeli, erkek ve kadının evliliğidir. Bu, çocuklara sağlam ve güvenli bir gelişim ve bununla birlikte tüm toplumsal alanlarda güçlü bir temel oluşturuyor. Bu sebeple aileden yana gerçek bir siyaset değişikliği istiyoruz" taleplerini paylaştığı Beverfoerde, bu taleplerle muhafazakar ve dindar kesimlerin yanı sıra aileye değer veren tüm kesimlerden destek aldıklarını bildirdi.

Sınıflarda cep telefonu yasaklanıyor

AHMET KORKMAZ / HOLLANDA

HOLLANDA Eğitim, Kültür ve Bilim Bakanlığı 1 Ocak 2024 tarihinden itibaren öğrencilerin sınıfta cep telefonu, tablet ve akıllı saatle girmemelerini konusunda acil tavsiye bulundu.

Bakanlık tarafından yapılan yazılı açıklamada, kararın okul idareleri ile yapılan görüşmeler sonucunda alınarak lise, yükseköğretim ve üniversiteler için geçerli olmadığı belirtildi.

Açıklamada gerekçe olarak, cep telefonu kullanımının öğrencilerin dikkatini dağıttığını ve öğrenme sürecini zayıflatmış olduğu vurgulandı.

Bakan Robbert Dijkgraaf, "Cep telefonları hayatımızla neredeyse iç içe geçmiş olsa da sınıfta ait değiller. Cep telefonları öğrenme sürecini zayıflatıyor, öğrencileri bundan korumamız gerekiyor" dedi.

Bilimsel raporların verilerine göre, akıllı telefonların gençler için büyük ölçüde bağımlılık yarattığını ve gençlerin beyinlerinin uyarılarına, titreşimlere ve seslere dikkat için yeterince gelişmediğini belirtti. Telefonlarla fazla zaman geçiren öğrenciler testlerde ortalama 1 ila 1,5 puan daha düşük puan alıyor.

Bakanlık, "cep telefonu kısıtlaması" ve nasıl uygulanacağını okul idaresi, öğretmenler, veliler ve öğrencilerle biriktirdi. Söz konusu açıklamada hastalık ve engellilik gibi istisnai durumlarda veya dersin içeriğine göre cep telefonuna sınırlı kullanıma izin verilebileceği kaydedildi.

Hollandalı eczacılar alarm veriyor: İlaç sıkıntısı rekor seviyede

AHMET KORKMAZ / HOLLANDA

HOLLANDA Eczacılar Birliği (KNMP), ilaç sıkıntısının bu yıl rekor seviyelere çıkacağı uyarısında bulundu. Birlik, 2022'de yıl boyunca farklı ilaç türlerinde 1514 kez "tedarik sıkıntısı" yaşanırken, bu yılın ilk 6 ayında bir ilaç 1179 defa en az iki hafta boyunca temin edilemedi. İlaç sıkıntısının üretimin, dağıtım ve kalite kaynaklı olduğu aktarılan açıklamada, çok sayıda kişiyi etkilemesi ve muadil ilaçlara yönelmenin hastalar için zor olması sebebiyle bu durumun ciddi bir etki bırakacağı vurgulandı.

Yapılan açıklamada, enfeksiyon, gut ve kalp rahatsızlıkları olan hastalıklar için Hollanda'daki eczanelerde ilaç bulmanın giderek zor olduğunu işaret edildi. Eczacıların farklı yerlerden ilaç tedariki, muadil ilaç bulma veya benzer etken maddelerden ilaç yapmaya çalışarak problemi aşmaya çalıştığı belirtildi.

KNMP Başkanı Aris Prins, "Bu artış sürpriz olmasa da geçen yıl ilaç tedarik sıkıntısında en yüksek seviyeyi görmüş olduğumuzu ümit ediyorduk. Bu sene çok daha kötü ve böyle devam edemeyiz" ifadesini kullandı.

Hız sınırını aşanların araçlarına el konulacak

AVUSTURYA Çevre, Enerji ve Ulaştırma Bakanı Leonore Gewessler, şehir içi hız sınırını saatte 80 kilometre, şehir dışı hız sınırını ise 90 kilometre aşan kişilerin araçlarına el konulacağını söyledi.

Bakan Gewessler, basına yaptığı açıklamada, aşırı hız yapan kişilerin araçlarına yönelik yaklaşık bir yıldır üzerinde çalışılan düzenlemenin, muhalefetteki Sosyal Demokrat Partinin (SPÖ) de desteği ile meclisten geçtiğini bildirdi.

Gewessler, Mart 2024'ten itibaren aşırı hız yapan kişilerin araçlarına el konulacağını, bu araçların daha sonra açık artırma yoluyla satılacağını, elde edilen gelirin kamu yararına kullanılacağını belirtti. Şehir içinde hız sınırını saatte 60 kilometre aşan ya da şehir dışı hız sınırını 70 kilometre aşan kişilerin araçlarına iki hafta süresince geçici olarak el konacağını ifade eden Gewessler, bu kişilere yönelik inceleme yapılacağını, söz konusu kişilerin daha önce benzer hızda araç kullandıklarını kullanmadıklarını tespit edilmediğini, buna göre aracın sahibine alınmayacağına karar verileceğini aktardı.

Vatan Partisi de sempozyumda yer aldı

Ayhan Menteş

Ali Mercan

HERKES için Eylem hareketinin Hanau'da düzenlediği sempozyuma Vatan Partisi Avrupa Temsilcisi Ali Mercan ile Vatan Partisi Frankfurt Temsilcisi Ayhan Menteş de katıldı. Sempozyumu Aydınlik Avrupa'ya değerlendiren Mercan, emperyalist merkezlerden yürütülen LGBT dayatmalarına karşı böylesine bir hareketin önemine dikkat çekti. Mercan, "Sempozyum bize bir kez daha yürütülen propagandanın boyutunu, hangi çevrelerce desteklendiğini gösterdi. LGBT, Türkiye'ye, Batı'daki Türk

toplumuna karşı çok yönlü bir saldırı yürütüyor. Öyle ki, kimlik kartlarımızın cinsiyet bölümünde bile 'gender' yazıyor. Bu kelime Batı'daki çürümenin başlangıcıdır. Ayrıca bu ideoloji sadece Türk milletini değil, vahşi kapitalizmin ve onun getirdiği küreselleşme çeliğinin karşısında duran tüm milletleri, tüm insanlığı hedef alıyor. Avrupa'da bu ideolojik saldırıya karşı birlikte mücadele etmek, önderlik mevzilerine yerleşmek Vatan Partisi için son derece önemli. Bu toplantıda bulunmamız çok önemli olmuştur" diye konuştu.

Frankfurt Yabancılar Dairesi'nin umudu yeni sistem

ALMANYA'NIN Frankfurt Belediyesi'ne bağlı yabancılar dairesi, iş yükü ile gündemde. Kasım ayında ünlü bankalardan Commerzbank'ın şikayeti üzerine kadro yetersizliğinden dolayı yaklaşık 15 bin elektronik postanın yanıtız kaldığı ortaya çıkmış, bunun üzerine çözüm arayışları başlamıştı. Yapılan sistem değişikliği ile çok sayıda başvurunun daha hızlı işleme alınabilmesi için elektronik yol-dan yapılabilmesi öngörüldü. Toplamda 110 başvurunun Frankfurt Zabıtası'nın sitesi üzerinden yapılmasına olanak sağlanırken, başvuru formlarının aralarında Türkçenin de olduğu 10 farklı dilde kullanıma açıldığı bildiriliyor. Yeni uygulama hak-

kında bir basın toplantısında bilgi veren Frankfurt Göçmen Dairesi Başkanı Norbert Euler, iş yükünü "Mültecilerin ikamet hakkı, Türkiye'de yaşanan deprem sonrası akrabalarının yanına gelenler, Afgan ve Eritre vatandaşlarının göçmenlik başvuruları, seyahat belgesi düzenlenmesi, yurtdışından gelen öğrenciler yükü kattı" sözleriyle değerlendirdi. Çarşamba gününden beri geçerli olan yeni başvuru sistemi ile ilgili ise Euler, "Hizmeti daha kolay ve daha anlaşılır bir şekilde sunmak ve bu şekilde başvuruları azaltmak istiyoruz" diye konuştu. Belediye Asayiş Daire Başkanı Annette Rinn ise kadroda 27 açığın bulunduğuna işaret etti.

60 bin ailenin ebeveyn parası kesiliyor

ALMAN hükümeti ebeveyn parasında köklü değişikliklere hazırlanıyor. Lisa Paus liderliğindeki Federal Aile Bakanlığı bir yandan "Çocuk Temel Yardımı" için hazırlıklarını sürdürürken, Maliye Bakanlığı ise yüksek geliri ailelerin kapsamını genişletmek istediğini açıkladı. Halihazırda 300 bin avrondan üzerinde yıllık geliri olan aileler, yeni doğanların ebeveynlerinin faydalandığı yardımdan faydalanamazken, Maliye Bakanlığı sınırlı 150 bin avroya çekmek istediğini paylaştı. Kararın ne zamandan beri uygulanmaya başlayacağı bilinmiyor. Ancak Maliye Bakanı Christian Lindner'in planı, Lisa Paus'un tepkisine yol açtı. Sosyal paylaşım sitesi Twitter'den Bakan Paus'a yanıt veren Lindner, "Sorumlu meslektaşın kendisi Ebeveyn Parasındaki değişiklikten emin değilse, konso-

lidasyon katkısını başka bir şekilde yapabilir ve yapmalıdır" ifadelerini kullandı.

Ote yandan Paus'a yönelik eleştiriler de bugünlerde gündemde düşüyor. Hükümet koalisyonunun mutabakat metninde yer alan Çocuk Temel Yardımı projesini gündemine alan Aile Bakanlığının bugüne kadar bir taslak oluşturmadığı, Başbakan Olaf Scholz'un da tepkisini üzerine çekti. Geçtiğimiz günlerde ağustosla kadar bir uzman raporu hazırlanması talep eden Scholz, Paus'tan ayrıca farklı seçenekler üzerine de çalışmasını talep etmişti. Scholz'un girişiminin ardından Paus'un bakanlığı, ağustos sonundaki hükümet toplantısına kadar raporunu hazırlamayı hedefliyor. Getirilecek yeni ödenek bir diğer yandan şimdiki kadar ödenen yardımları birleştirmeyi öngörüyor.

Statejik seçimiyle Avrupa'nın ortasında yer alan Auschwitz-Birkenau ölüm kampı

KRAKOW-3 Ölümün adı Auschwitz-Birkenau

İkinci Dünya Savaşı'nda Almanların 1 milyondan fazla insanı katlettiği soykırım kampları Auschwitz-Birkenau'dayız. Krakow'un 66 km batısındaki kamplar, 1947 yılında müze ve anma yeri olarak düzenlenmiş. Sadece binalar, gaz odaları ve fırınların kalıntıları değil kurbanların kişisel eşyaları ve kadınlardan kesilen 2 ton saç da sergileniyor.

TÜLİN UYGUR / STOCKHOLM
uygurtulin56@gmail.com

İNSANLIK tarihi katliamlarla dolu. Ancak II. Dünya Savaşı'nda Almanların sistematik bir şekilde Yahudilere, Romanlara, komünistlere, sosyalistlere, savaş tutsaklarına, engellilere uyguladığı kıyım bir başka. Bu nedenle de yeni bir hukuksal tanımlama yapıldı ve "soykırım" hem hukuk hem de insanlık tarihinde yerini aldı. Nazilerin soykırım yapmak üzere Polonya'da kurduğu kamplardan biri olan Auschwitz'e ulaşmak için Krakow'dan yola çıktığımızda İkinci Dünya Savaşı filmlerinde gördüğümüz "ARBEIT MACHT FREI" yazılı demir kapı aklımdaydı. Almanca "çalışma özgürleştirir" anlamına gelen bu slogan, milliyetçi yazar Lorenz Diefenbach'ın 1872 yılında yazdığı bir romanın adı. Slogan, sadece çiçeği burnunda genç ve atılan Alman İmparatorluğu'nda değil, Weimar Cumhuriyeti'nin milliyetçi çevrelerinde de öylesine benimsenmiş ki Almanya'da 1928 yılında işsizlikle baş etmek için düzenlenen iş piyasası programlarının sloganı olmuş. Sonra da Naziler bu sloganı devralmışlar. Lorenz Diefenbach, II. Dünya Savaşı'nda "çalışma özgürleştirir" sloganının bir katliam aracı olarak kullanıldığını görse ne derdi bilmiyoruz ama sloganın, yanlış ellerde zaten iş gücü sahibi insanların etnik, dinsel ve beşensel farklılıklar yüzünden katledilmesini sağlayan ideolojik bir araca dönüştüğünü biliyoruz. İlginç ama şimdiki Avrupa'da da artan işsizliğe karşı iş piyasası kurumlarında, sosyal yardım bağımlılığına karşı çalışma hayatının bireyi özgürleştireceği hep vurgulanmakta, yani slogan halen gündemde!

KİMYAKARTELİ İG FARBEN İŞGAL VE İMHA KAMPLARI İŞLİYİCİSİ

II. Dünya Savaşı'nda Polonya ve Çekoslovakya'nın işgal planları yapıldığında masada o zamanlar kimya endüstrisinde dünyanın en büyüğü olan IG Farben de oturuyordu. Alman savaş sanayisinin daha da güçlenmesi için işgal alanlarında kimya sanayinde bir kartel olan IG Farben güçleniyordu. Bunun yolu ise fabrikalara "bedava" iş gücü sağlamak, hammaddeye kolayca ulaşmasına ve ekonomik olarak büyümesine imkân sağlamaktı. Harita üzerinde 1939'da ilhak edilen bölgedeki Polonya şehri Oswiecim, Almanca adıyla Auschwitz, kamp alanı olarak seçildi, bedava çalıştırılacak işgücü buraya yerleştirilecekti. İşgal alanlarındaki tüm fabrikalara el kondu. IG Farben bedava işgücü kullandı. Alman savaş sanayisinin ihtiyaçlarını üretti. IG Farben'in hisselerinin çoğuna sahip olduğu Degesch firması da soykırımda kullanılan Zyklon B gazını üretti.

IG Farben savaş sonrası dağıldı, savaşın galipleri tarafından kartel olarak hiçbir çalışma yapmasına izin verilmedi ama bünyesindeki şirketlerden BASF, Agfa, Bayer AG, Hoechst, Grieseheim Elektron hiçbir şey olmamasına savaş sonrası düzende yerlerini aldılar, her biri dünya devi oldu. Hiçbir ekonomik varlığı kalmayan IG Farben ise 2021'de kapatıldı.

Auschwitz 1 ya da "Ana Kamp" 1940 yılında Almanların kurduğu ilk büyük toplama kampı oldu. İkinci kamp Auschwitz 2, 1941 yılında birinci kampın yaklaşık 3 km ötesinde Almanca Birkenau olarak bilinen Brzezinka köyünde kuruldu, en büyük kamp oldu. 1942'de Auschwitz 1'den 6,5 km öteye Almanca Monowitz denilen Monowice / Buna kampı ku-

Ortodox Yahudiler Birkenau'da yüksek sesle dualar okuyor ve birbirlerine sarılarak sallanarak tören yapıyor

ruldu. Bu kamptaki çoğunluğu Yahudi yaklaşık 10 bin kişisilahl zoruyla IG Farben'in kurduğu sentetik yağ fabrikasında çalıştırıldı.

AUSCHWITZ1-ANA KAMP

Müze yolunda insanların akın akın yürüdüğü yolda lise öğrencileri olduğunu tahmin ettiklerimiz ve Avrupa'nın çeşitli köşelerinden gelen yüzlerce öğrenci ve öğretmenlerini gördük. Gençlere soykırım tarihini kıyım yapılan yerde öğretmek ve bu imkanlara sahip olmak çok güzel. Umanın bu gençler irkçiliğin yol açtığı kıyımı ve yıkımı kavrayabilir, Avrupa'da gençler arasında da yükselen irkçılığa karşı durabilir.

Güvenlik kontrollerinin ardından rehberimizle buluştuk ve dikenli teller arkasındaki binalar arasında dolaşmaya başladık. Burası daha önce gördüğüm, barakalardaki ölüm kokusunun beynime kazındığı Sachsen-Hausen kampından farklı. Auschwitz'de dört katlı kâğıt binalar var. Savaş öncesi Polonya ordusu tarafından kullanılmıştı. Kampta kalanların sayısı arttıkça tüm binaları kullanmışlar sonra da tutsaklara 8 bina daha yaptırmışlar. Binalar yatakhane, revir, depo, ofis ve cezaevi olarak kullanılmış. Ayrıca SS komutanlığı, buradaki tutsakların çalıştırıldığı SS işletmeleri ve atölyeler de bu binaları kullanmış. Gözcü kuleleri şapasağlam ayakta ve ürktüçü! 4. Bloktaki zemin katta bir Avrupa haritasında Auschwitz'e Yahudileri taşıyan trenlerin kalktığı tüm merkezler işaretlenmiş. Haritaya bakınca buranın neden seçildiği apaçık belli oluyor, Auschwitz çok merkezi konumda. Tutsakların sayısını gösteren tabelalar asılmış. Yakılanlardan arda kalan küllerin toplandığı kaplar da bu binada. Kurbanlardan toplanan on binlerce gözlük, ayakkabı, engellilerin protezleri dışında koridorlar boyunca duvarlarda kıyımaya uğrayan insanların fotoğrafları sergileniyor. Karımsarılık ve boşluk ifadesi kurbanların fotoğraflarına öylesine yansımış ki gözlerine bakmak acı veriyor. İnsan hayatının alt üst olması ne kadar kolay!

Kampa geldiklerinde nasıl bir sonları olacağını tahmin etmeleri için son ana kadar kandırılmışlar. Gaz odalarında sahte duşlar, soyunma odalarında elbise askıları, sanki duşlarını alıp çıkabilecekleri gibi düşünceleri sağlanmış. Kamptaki yaygın cezalardan biri kurşuna dizilme. Blok 10 ve 11'in yan kapısından çıkarılan mahkûmlar "Ölüm Duvarı" önüne getirilip kurşuna dizilmişler. Öncesinde banyoya sokulmuşlar. Giydikleri mahkûm elbiseleri kendilerine yatkınlmış, bir sonraki tutukluya temiz giysi verilsin diye! Duvarın önüne çırpıçlak götürülmüş kurbanlar. Kurşuna dizilenleri görmesinler diye blokların "Ölüm Duvarına" bakan camları kapatılmış. Binaların bodrum katlarındaki daracık tabutluklar da Nazilerin vahşetinin kanti.

Kamp hastanesinde yer olmadığında hastalar kalp kasına fenol iğnesi yapılarak öldürülmüş. Çocuk ve hamile kadınlara da aynı yöntemle katledilmiş. Yahudi kadınların doğurduğu bebekler ise ya fenol iğnesi ya da su dolu kovalarda boğularak öldürülmüş.

AUSCHWITZ II-BIRKENAU KAMPİ

Birkenau kampı Auschwitz'in 3 km ötesinde

kurulmuş. Dumdüz uçsuz bucaksız gibi görünen topraklarda sonsuzluğa giden bir tren yolu ve yine "ARBEIT MACHT FREI" yazılı demir kapı. Her yer fırınlardan arda kalan enkazlarla dolu. Sovyet esirler için planlanan bu kamp en büyük toplama ve imha kampı olmuş. Birkenau üst Avrupa'dan kurbanları taşıyan trenlerin son istasyonu olurken, buradan başka kamplara gönderilenler için de ölüm yolculuğunun başlangıcı olmuş. Vagonlar için bir de dönlüş manevrası alanı yapılmış Birkenau'da. "Yahudi rampası/Manevra Hattı" olarak adlandırılan bu hat fırınlara kadar uzatılmış. Kampın etrafı Auschwitz gibi elektrikli tellerle çevrilmiş. Mart 1942'de erkekler, Ağustos 1942'de kadınlar kampa getirilmiş. Kitle sel imhaların 1942'de başladığı kampta yakma çukurları ya da kazıklar yerine modern ve verimli fırınlar kullanılmış. Böylece günde 4756 ceset yakabilişler. 1967'de gaz odalarına giden yol, kurbanların konuştığı 23 dilde granit plakalarla kaplanarak anıt yol haline getirilmiş. 4 ve 5 numaralı yakım evlerinin hemen yanında da insan küllerinin döktüğü küçük bir gölet var ama küller ve yanmamış için öğütülen kemikler esas olarak Wisla nehrine dökmüş.

SONDERKOMMANDO İSYANI

Sonderkommando, Yahudi ya da diğer etnik kökenlerden tutsaklar oluşan özel komando grubu. Cesetler yakılmadan önce ağızlarından altın gibi metalleri sökmek, takıları toplama, saçları kazıma görevi verilmiş. Ekim 1944'te isyan eden grup, SS askerlerine ve binalarına saldırmış. 3 SS askerini öldürüp idari binaları ateşe vermişler ama Naziler isyanı kolayca bastırmış ve 450 tutsağı öldürmüştü.

Birkenau koşulları, sahra ahırlarının tutsak koşullarına dönüştürülmesiyle elde edilmiş. Tahta ranzalara serilen samanların yatak olduğu, çoğu tutsağın battaniyesiz uyduğu, sıçan ve bit kaynayan koşullar! Bu koşullarda Sachsen Hausen'den tanıdığım kokuyu hissettim. Tavandaki minicik pencereden gelen ışığa mahkûm, bırakın koğuşu kendini bile ıstımayacak sobaların olduğu 400 kişilik tuğla koğuşların her yerine simsiyah ölüm kokusu. Birkenau'da da erkek ve kadın kampları ayrılmış. Güya bir "bilim insan" olan SS doktoru Josef Mengele'nin bir laboratuvarı da burada. (1)

Filmlerden hatırlarsınız, ölümün kol gezdiği kamplarda propaganda aracı olarak tutsak orkestraları da kurulmuş. 1941 yılında erkek tutsaklarından ilk orkestra Auschwitz 1'de kurulmuş. Sonra da Birkenau ve Monowitz'de. Kadın orkestrası ise Birkenau'da kurulmuş. 18 Ocak 1945'te Almanların geri çekilmeye başlamasıyla kamplardaki yaklaşık 56 bin kişi, Almanya içlerine doğru bir ölüm yürüyüşüne çıkarılırken 7500 güçsüz ve hasta tutsak ise kamplarda ölüme terk edilmişti. Bu tutsaklar 27 Ocak'ta Kızıl Ordu tarafından kurtarıldı.

Basitçe tuğladan yapılmış bu koğuşlar yıkılmakta ve nem nedeniyle çürümekte. Şimdi AB fonları yardımıyla koruma çalışmaları yapılıyor. Almanların çekilirken yaktığı fırın ve diğer binaların eskisine uygun yeniden yapılması ise tartışılmakta.

BELGELER, FOTOĞRAFLAR, TANIKLAR

Alman Naziler kamplarda her şeyi belgelemişler! Kendi yarattıkları karanlık tarihi iti-

nayla kayıt altına almışlar, fotoğraflar çekmişler. Kampa gelen trenleri, sıraya soktukları insanları, birbirinden koparılan aile bireylerini, soyunan kurbanları, fırınlarda çalıştırılan tutsakları, onların gaz odasında öldürülen diğer tutsakları yakmasını, küllerini taşmasını fotoğraflamışlar. Subayları eğlenirken, tutsakları kurşuna dizerken, asarken, tekmelerken, köpeklerini tutsakların üzerine saldırtırken, fiziksel ve psikolojik engelli insanlar üzerinde T-4 deneyleri yapılırken fotoğraflamışlar, raporlar yazmışlar. Liste uzun. Baskı, şiddet adına ne yapılabileceğini hepsini yapmışlar ve yaptıklarını belgelemişler. Dünya, kamplarda olup bitenleri bu belgeler sayesinde öğrendi, fotoğraflardan canileri tanıdı, tankları dinledi.

VE SUÇLULARIN YARGILANMASI

1933-1945 yılları arasında toplama ve imha kamplarında yaklaşık 6 milyonu Yahudi 13 milyon kişi öldü. 8 milyon zorla çalıştırıldı. Savaşın galipleri ABD, İngiltere, Fransa ve Sovyetler Birliği kimliklerini tespit ettikleri sorumluları yargıladılar. Batı'da "bin yılın mahkemeleri" olarak adlandırılan, 4 yıl süren ve Amerika'nın işgal ettiği bölgede yer alan Nürnberg mahkemelerinde 13 dava görüldü. Üst düzeydeki 207 Nazi, "soykırım, insanlık suçu" gibi daha önce hiçbir mahkeme salonunda kullanılmamış tanımlamalarla yargılandı. Ana davada 12 kişi idam, 7 kişi 10 yıl ve müebbet arasında ceza aldı. 3 kişi beraat etti. Diğer davalarda ise 185 kişi yargılandı, 35'i beraat etti, 24'ü idam cezası aldı. 20 kişi müebbet cezaya çarptırılırken 98 kişi 18 ay ile 25 yıl arasında cezalar aldı. Ama yüz binlerce eli kana bulamış, sadece emir kulu olduğu için değil, Yahudi, Roman ve komünistlerin yok edilmesi gerektiğine inandığı için zevkle can yakan, can alan Alman Nazi hiçbir şey olmamasına sessiz sedasız Batı Almanya'nın yeniden inşasında yer aldı. (2) Doğu Almanya'da Nazilerin bir kısmı kurşuna dizilirken bir kısmı da savaş suçlusu olarak Sibiry'a daki cezaevlerine gönderildiler. Auschwitz-Birkenau kamplarının ilk SS kumandanı Rudolf Höss Polonya Yargıtay'ın cezasını onaylamasının ardından Auschwitz kampında asılarak infaz edildi. Savaş suçluları sadece Almanlar değil. Kamplarda olduğu bölgelerdeki yerli halkın bir kısmı, yıllarda aç susuz insan dolu trenlere bir yudum su vermeyen insanlar da kurbanlara kötü davranışları arasında sayıldı. (3) Onların cezası sadece kendi vicdanlarında kesildi!

Bu kadar acının ve kıyımın ardından yükselen toplumsal bilince rağmen "artık olmaz" dediğimiz öyle olaylar yaşadık ve yaşıyoruz ki her an uyanık olmalı ve sorgulamalıyız. Dün dininden, etnik kimliğinden ötürü insanları yakanlar, bugün de yeni hedeflerle sahnede. Dikkat!

Dipnotlar

1- Auschwitz 10 numaralı blokta da laboratuvarı olan, özellikle ikizler, farklı renklerde göz irisi olan insanlar ve cüceler üzerinde deneyleriyle ünlü Dr. Mengele toplama kamplarında uyguladığı korkunç işkencelerle "Ölüm Meleği" olarak tanındı. Savaş sonrası Güney Amerika'ya kaçırıldı ve farklı ülkelerde Nazi ve SS yanlıları tarafından korundu. Mossad operasyonlarından kurtuldu. 1979'da Brezilya'da denizde boğularak öldü.

2- 1945 yılında Nazi partisinin 8,5 milyon üyesi, gençlik örgütünün 9 milyon üyesi, kadın örgütünün ise 2,3 milyon üyesi vardı. Hepsini yeni Almanya'nın inşasına katıldı. 1950-60 yıllarında ellerindeki kana, işledikleri insanlık suçuna rağmen önemli görevlerde bulundular. Örneğin esirleri ağır şartlarda Alman endüstrisi için zorla çalıştıran ve hastalananları gaz odalarına gönderip yeni tutukluları fabrikalara getirip çalıştıran sanayici Friedrich Flick, Nürnberg'de yargılandı, 7 yıl ceza aldı ama iyi halde gerekçesiyle erken tahliye edildi. 1950'li yıllarda yeniden Daimler-Benz'in en büyük hissedarı Batı Almanya'nın en zengini oldu.

3- 9 saatlik SHOAH belgesel filmini izleyiniz.

Auschwitz'deki giriş kapısı Arbeit Macht Frei Çalışma Özgürleştirir

Auschwitz'de kaçışı engellemek için elektrik telleriyle çevrilmiş kamp binaları

Ölüm, işkence, korku ve acı dolu kamp

Nazilerin binlerce insanı yaktığı fırın bölümünden burada ziyaretçilerden sessizlik ve öldürülenlerin anısına saygı göstermeleri isteniyor

Auschwitz'deki ölüm duvarı, mahkûmların önünde kurşuna dizildiği duvar

Auschwitz'deki toplu idam yapılan darağacı

Auschwitz binaları

Birkenau'da ölümün kokusunun sindiği barakalar

Auschwitz'de kurbanların ayakkabıları

Auschwitz'de kurbanların fotoğrafları koridorlar boyunca sıralanmış

Auschwitz'de kurbanlara ait bavullar

Auschwitz'deki fırınlardan birinin girişi ve bacası

AfD'nin aday
kaymakam seçildi
ardından
soruşturma
başlatıldı

AfD yerel siyasette ilk zaferlerini kazandı

Anketlerde ikinci sıraya yerleşen Almanya için Alternatif Partisi (AfD), yerel siyasette ilk zaferlerini kazandı. Raguhn-Jebnitz'de Belediye başkanlığı Sonneberg'de kaymakamlık seçimi kazanıldı. Ancak yeni seçilen kaymakam Robert Sesselmann hakkında soruşturma başlatıldı. AfD Thüringen Basın Sözcüsü Torben Braga yaşananları Aydınlık Avrupa'ya değerlendirdi.

CAN ÇAKIR

YÜKSELİŞE geçerek anketlerde Başbakan Olaf Scholz'un partisini de geçen Almanya için Alternatif (AfD) partisi, yerel seçimlerde ilk zaferlerini elde etti. Thüringen eyaletine bağlı Sonneberg ilçesinde partinin adayı Robert Sesselmann kaymakamlığa seçildi. 2 Temmuz Pazar günü ise Hannes Loth, Saksonya-Anhalt eyaletine bağlı Raguhn-Jebnitz beldesindeki belediye başkanlığı seçimlerinde zaferi göğüsleyen isim oldu. Böylece AfD ilk kez bir belediye seçimini kazanmış oldu.

SEÇİM ZAFERİ SORUŞTURMAYI BERABERİNDE GETİRDİ!

Torben Braga

Özellikle Sonneberg'deki kaymakamlık seçimi, günlerdir kamuoyunun gündeminden düşmüyor. AfD'nin Thüringen eyalet teşkilatı, iç istihbarat kurumu Eyalet Anayasası Koruma Teşkilatı tarafından

"aşırı sağlığı kanıtlanmış" olarak nitelendiriliyor. Bu nitelendirme gerekçe gösterilerek Eyalet İçişleri Bakanlığı, Sesselmann'ın anayasaya sadakati hakkında soruşturma başlattığını duyurdu. Soruşturmayı Aydınlık Avrupa'ya değerlendiren AfD Thüringen Eyalet Teşkilatı Başkan Yardımcısı ve Basın Sözcüsü Torben Braga, tarihte ilk kez böylesine bir soruşturma açıldığını dikkat çekti. Soruşturmanın açılmasında eyaletteki Yerel Seçim Yasasının gerekçe gösterildiğini belirten Braga, "Thüringen Yerel Seçim Yasası'nın 24'üncü maddesinin 3'üncü fıkrasına göre anayasal anlamda özgürlükçü demokratik temel düzen ve eyalet anayasası için çabalayacağını garantilemeyen hiç kimse belediye başkanlığı ya da kaymakamlığa seçilemez. Yani bu durum AfD'ye özel bir tedbir değil" ifadelerini kullandı. Yasanın seçimden sonra ilk kez bir AfD'li adayda uygulandığını altını çizen Braga, sözlerini şöyle sürdürdü: "Buna rağmen tarihte ilk kez AfD, daha doğrusu AfD Adayı Sesselmann böyle bir soruşturmaya karşılaştığı kaydedilmeli. Soruşturma, AfD Thüringen Eyalet Teşkilatının Eyalet Anayasası Koruma Teşkilatı tarafından 'aşırı sağlığı kanıtlanmış' olarak nitelendirilmesiyle gerçekleştirildi."

Robert Sesselmann

'SİYASETEN HASSAS BİR SORUŞTURMA'

Açılan soruşturmayı değerlendiren hukukçular olayın hassasiyetine dikkat çekti. Alman Haber Ajansına (dpa) konuşan Jena Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Michael Brenner, soruşturmanın hukukun seçimin ardından da yapılabileceğini, ancak bu durumun "siyaseten hassas" olduğunu paylaştı. Seçimlerin sonuçlanmasıyla Sesselmann'ın kaymakamlığa seçildiğini vurgulayan Brenner, yeni seçilen kaymakamın anayasal zeminde görev yürütüp yürütmeyeceğine ancak mahkemelerin karar verebileceğini belirtti. Bu doğrultuda tek bir vakanın incelenmesinin yeterli olacağı görüşünü savunan Brenner, bunun için seçimlerin öncesinde de yeterli zaman bulunduğunu hatırlattı. "Bu şekilde bağımsız bir idare mahkemesi, adaylığın izin verilmemesinin hukuksal olup olmadığını inceleyebilir" diye konuşan Brenner, soruşturmanın Sesselmann için olumsuz sonuçlanması durumunda görevden alınması

için idare mahkemesine başvurulması gerektiğini aktardı. Kamu yayıncısı MDR'in sorularını yanıtlayan İlçe Seçim Kurulu Başkanı Dr. Andreas Höfner ise yapılan ön incelemede Sesselmann'ın seçime yeterlilik şartlarını taşıdığına hüküm verildiğini hatırlattı.

RAMELOW: YENİ KAYMAKAM DEMOKRATİK OLARAK MEŞRUDUR

Seçim zaferinin ardından gözler Sonneberg'deki siyasi partilere ve eyalet hükümetine çevrildi. Seçimlerin ardından ilk açıklamalarını bir basın toplantısında paylaşan Thüringen Başbakanı Bodo Ramelow, "Yeni kaymakam demokratik olarak meşrudur" ifadelerini paylaştı. Buna rağmen kaymakamlık görevinin "salt idari bir görev" olduğunu hatırlatan Ramelow, "Sesselmann serbestçe hareket edemez ve AfD de ayrıca ilçe meclisinde çoğunluğa sahip değil" diye konuştu. Seçim sonuçlarının buna rağmen bir tabuyu yaktığını altını çizen Eyalet Başbakanı, seçim tercihlerinin Doğü ile Batı arasındaki birçok çelişkinin yanı sıra bir yabancılaşmanın sonucu olduğunu paylaştı. Benzeri açıklamalar, farklı siyasi partilerinin temsilcile-

rinden de geldi. Sosyal Demokrat Parti Eş Genel Başkanı Saskia Esken sonuçları "baraj yıkımı" olarak değerlendirirken Federal Koalisyon ortaklarından Yeşiller'in Eş Sözcüsü Ricarda Lang, sonuçları "uyarıcı" olarak nitelendi.

Hristiyan Demokrat Birliği Partisi (CDU) Gençlik Kolları ise Sesselmann'ı sosyal paylaşım sitesi Twitter'de tebrik etti. Kurumsal hesaptan yapılan paylaşımda yeni kaymakama yönelik "nesnel siyaset yürütülmesi" çağrısı yapılırken, CDU Genel Sekreteri Mario Czaja da sorumluluğu Scholz hükümetine yükledi. Seçim kampanyalarında AfD'nin ülke gündemini öne çıkarıldığını hatırlatan Czaja, Scholz hükümetinin başarısızlıklarının AfD zaferine yol açtığını iddia etti.

SESELMANN'DAN DİYALOG ÇAĞRISI

Tartışmalara yönelik bir açıklama da 3 Temmuz pazartesi günü göreve başlayan Robert Sesselmann'dan geldi. Seçim kampanyalarının gergin geçtiğini hatırlatan Sesselmann, kutuplaşmanın giderilmesi için tüm taraflara çağrı yaptı. İlerleyen süreçte tüm taraflara diyalog çağrısı yapan Sesselmann, "Seçim kampanyasının ve buna eşlik eden yayınların yarattığı derin uçurumların hızla aşılmasını diliyorum. Demokratik seçimin sonucu kabul edilmelidir. Şimdi birlikte ileriye bakmalı ve bölgemizi vatandaşlarımızın iyiliği için daha da geliştirmeliyiz. Yerel ekonomimiz ve turizm sektörümüzün zararına yapılan demokratik olmayan ve tamamen yerleşik boykot çağrılarını şiddetle kınıyorum" ifadelerini kullandı. Yeni görevinde vatandaşlarla da diyalog etkinlikleri yürütmek istediğini de paylaşan Sesselmann, ilçedeki belediye yönetimlerine de etkinliklere destek vermeleri çağrısı yaptı.

2 ayda 108 binden fazla silah teslim edildi

MAYIS ve haziran ayları boyunca silahsızlandırma kampanyasının yürütüldüğü Sırbistan'da yönelik ilk sonuçları paylaşıldı. 8 Mayıs-30 Haziran arasındaki kampanya hakkında bilgi veren Kriminal Daire Başkanlığı Yetkilisi Bojana Otovic Pjanovic, 108 bin 883 silah ve patlayıcı maddenin güvenlik güçlerine teslim edildiğini duyurdu. Açıklamasında Otovic Pjanovic, "Güvenlik güçlerine teslim edilenlerden 82 bin 398'i silah. Bunların içerisinde ruhsatsız olanların yanı sıra ruhsatlı ve sahibi vefat ettikten sonra evinde bulunan silahlar da var. Bunun yanı sıra 26 bin 485 patlayıcı madde teslim edildi" ifadelerini kullandı. Uygulama kapsamında 4 milyondan fazla merminin de teslim edildiğini aktaran Otovic Pjanovic, "yürütülen uygulamanın sonuçlarından oldukça memnunuz" diye konuştu.

İngiltere'de öğretmenler grev yaptı

İNGİLTERE'DE öğretmenler hükümetle süregelen maaş artışı anlaşmazlığı nedeniyle greve giderken, başkent Londra'da binlerce öğretmen 5 Temmuz'da protesto amacıyla yürüyüş düzenledi.

Başkentteki Thames Nehri kıyısında bir araya gelen Ulusal Eğitim Sendikası'na (NEU) üye öğretmenler, buradan yürüyüş başlatarak, önce Eğitim Bakanlığının önünde ardından da Parlamento Meydanı'nda eylem yaptı. Öğretmenlerin, "Okullarımızı kurtarm", "Eğitim fonlarının kesintisine hayır", "Ücret artışına ihtiyacımız var" ve "Sabrımız tükenmiş" yazılı pankartlar taşıdığı eyleme, çok sayıda öğrenci ve aileleriyle küçük yaşta çocuklar da katıldı.

Greve katılan öğretmenler, İngiltere Başbakanı Rishi Sunak ve Eğitim Bakanı Gillian Keegan'a çağrıda bulunarak, enflasyon karşısında adil ve makul ücret artışı talebinde bulundu.

Kral Willem Alexander (sağda), 1 Temmuz'da anma töreninde çelenk bıraktı

Hollanda Kralı Willem-Alexander özür diledi

AHMET KORKMAZ / HOLLANDA

HOLLANDA Kralı Willem-Alexander, eski Hollanda sömürgelerinde köleliğin fiilen sona ermesinin ardından 150 yıl sonra 1 Temmuz 2023 tarihinde, Köleliğin Kaldırılması Ulusal Anma Günü töreninde yaptığı konuşmada ülkesinin kölelik geçmişine ve atalarının sisteme müdahale etmemesi nedeniyle resmen özür diledi. Orange-Nassau Hanedanlığı'nın kölelikte "kesin rolünün" belirlenmesi amacıyla bir çalışma yapılması için talimat verdiği'nin belirten Alexander, insanlığa karşı bu suç karşısında harekete geçmekteki açık şekilde başarısızlık için af diledi. Hollanda Başbakanı Mark Rutte, 19 Aralık 2022 tarihinde Lahey kentindeki Ulusal Arşiv binasında yaptığı konuşmada, "Bugün Hollanda hükümeti adına Hollanda devletinin geçmişteki eylemleri için özür diliyorum" dedi.

Üniversiteye Anton de Kom kürsüsü kuruluyor

HOLLANDA hükümeti, 1 Temmuz 2023 tarihinde köleliğin fiilen sona ermesinin 150. yılına atıfta bulunarak Amsterdam Özgür Üniversitesi'nde (VU) Anton de Kom kürsüsü kuruyor. Anton de Kom'un rehabilitasyonuna katkı sağlama amacıyla hükümet, ailesi ve Anton de Kom Vakfı ile işbirliği ederek böylesi bir kürsünün kurulmasına karar verdi. Kürsü, Hollanda'nın kölelik geçmişinin tarihsel olarak işlenmesine ve bunun günümüze nasıl taşındığına odaklanıyor. Hükümet bu jestle Anton de Kom'un rehabilitasyonuna daha geniş bir kitle için somut ve görünür kılmak istiyor. Dışişleri Bakanlığı tarafından finanse edilen kürsü 2023-2024 akademik yılında başlayacak. Anton de Kom (22 Şubat 1898 - 24 Nisan 1945) Surinamli bir direniş savaşçısı ve sömürgecilik karşıtı bir yazardı. Surinam'da tutuklandı ve tutuklanmasına karşı yapılan protesto iki kişinin ölümlüye sonuçlandı. De Kom daha sonra Hollanda'ya sürgüne gönderildi ve burada sömürge karşıtı bir kitap olan Wif slaven van Suriname'yi ("Surinam'ın Biz Köleleri") yazdı. 2. Dünya Savaşı sırasında direnişe katıldı ve tutuklanarak Almanya'nın Sachsenhausen üzerindeki Neuengamme toplama kampına sürgün edildi. Sandbostel toplama kampının 24 Nisan 1945'te kurtarılmasından önce tüberkülozdan öldü.

Anton de Kom (1924)

Avusturya'nın 'Sema Kalkanı' kararı eleştirilerin odağında

İSVİÇRE gibi Avusturya da Avrupa Gökyüzü Kalkanı Girişimi'ne resmen katıldı. Böylece Avusturya ve İsviçre, Almanya tarafından başlatılan hava savunma sisteminin bir parçası haline geliyor. Avusturya'nın Avrupa ortak hava savunma sistemi Avrupa Sema Kalkanı Girişimi'ne (SkyShield) katılımı, öncesinde ise tepkiler vardı. Karara tepki gösteren Avusturya Özgürlük Partisi (FPÖ) Genel Başkanı Herbert Kickl, söz konusu hava savunma sistemine katılımın da tarafsızlık ilkesini tehlikeye atacağını belirtti. Katılım sağlanması durumunda Ukrayna'da süren savaşta ülkenin arabulucu rolünün zarar göreceğini vurgulayan Kickl, Avusturya'yı olası bir savaştan koruyan tarafsızlık ilkesinin ortadan kalkacağı uyarısında bulundu. Kickl ayrıca iktidarın büyük ortağı Avusturya Halk Partisi'nin (ÖVP) ülkeyi savunmasız bırakmakla eleştirdi. Eleştirilere yanıt ise Dışişleri Bakanı Alexander Schallenberg'den geldi. Hava savunma sistemine katılımın tarafsızlık ilkesiyle çelişmediğini savunan Schallenberg, Avrupa Sema Kalkanı Girişimi'nin NATO'ya ait bir sistem olmadığını ifade etti. Schallenberg, bu girişime katılımın askeri bir ittifaka dahil olma anlamına gelmediğini, bazı ülkelerin bir araya gelerek oluşturduğu, işbirliğine dayanan bir yapı olduğunu belirtti. Savunma Bakanı Klaudia Tanner ise bunu ülke savunması için bir "milat" olarak nitelendirirken, söz konusu hava savunma sistemi ile füze ve insansız hava araçlarının önceden uydular aracılığı ile tespit edildiğini ve buna karşı gerekli müdahalenin yapıldığını paylaştı.

İSVİÇRE DE KATILDI

Bir açıklama da İsviçre'den geldi. Avusturya ve Almanya Savunma Bakanlarıyla görüşen İsviçre Savunma Bakanı Viola Amherd ortak hava savunma sistemine katıldıklarını açıkladı. Karar, katılım öncesinde İsviçre'de de tartışmalara yol açtı. Lobi örgütü Pro Schweiz Müdürlüğü Werner Gartenmann, kararın "Bu kesinlikle tarafsız bir İsviçre'ye uymuyor" sözleriyle eleştirdi. Söz konusu adının İsviçre'yi askeri olarak yabancı ülkelere ve NATO'ya bağımlı hale getireceğinden endişe duyduğunu belirten Gartenmann, kararın ülkeyi bir hedef haline getireceğine yönelik endişelerini de paylaştı. Gartenmann'a destek, İsviçre Halk Partisi'nden (SVP) geldi. Savaş durumunda destek vermeden hava savunma sisteminden faydalanma olanağının

Karl Nehammer

bulunmadığını savunan SVP Güvenlik Politikaları Sözcüsü Mauro Tuena, "Şu anda planlandığı gibi, yani ortak bir Avrupa uçağsavar savunması olarak, tarafsızlık açısından kesinlikle mümkün de-

ğildir" diye konuştu. Eleştirilere yanıt veren İsviçre Savunma Bakanlığı ise ülkenin tarafsızlığının engel oluşturmadığını öne sürdü. Avusturya ve İsviçre'nin tarafsızlığını ek bir beyanname ile kaydettiklerini paylaşan Bakanlık, bu şekilde sıcak çatışmalara katılımın önüne geçtiğini aktardı.

SİSTEM ABD VE İSRAİL'DEN

Sema Kalkanı Girişimi'ne yönelik eleştiriler iki ülkenin katılımıyla sınırlı değil. Proje, Rusya'nın Ukrayna hareketinin başlamasından ardından Almanya Başbakanı Olaf Scholz'un çağrısıyla hayata geçirildi. NATO içerisindeki Avrupa Birliği ülkelerinin savunmalarını güçlendirmeyi amaçlayan girişim, özellikle sıcak çatışma durumunda ülkelere düşen sorumluluklar açısından tartışma konusu. Bu doğrultuda geçen yıl Patriot Hava Savunma Sistemleri satın alan tarafsız İsviçre'den de Avrupa'nın bir ülkesinde yer alan bir radara yapılacak olası saldırı durumunda karşılık verilmesi söz konusu olabilir. Böyle bir İsviçre'nin tarafsız durumuna hangi ölçüde vurgu yapabileceği ise ayrıca soru işareti. Bir diğer eleştiri ise Fransa ve İtalya'dan geliyor. İsviçreli kamu yayıncısı SRF'in haberine göre girişim anlaşması açıkça Alman, Amerikan ya da İsrail silahlarını dayatıyor. Fransa, özellikle ABD'ye yönelik bağımlılığın bu sayede daha da artacağını eleştiriyor. Buna karşın kendi savunma sistemlerini daha da yaygınlaştırmak isteyen Fransa, Almanya'nın başını çektiği girişimin planlarını örselendiğini ifade ediyor.

Banliyöler patlamaya hazır bomba

Fransa'da Nael M.'nin polis kurşunuyla öldürülmesi sonrasında yaşanan olaylar ülkeyi yangın yerine çevirdi. Fransa'da bu olaylar neden yaşanıyor? Hangi siyasetler ülkeyi bu hale getirdi? Ülke içine girdiği türbülansın nasıl kurtulur? Merak edilen konuları gazeteci Ali Rıza Taşdelen ve Uluslararası ilişkiler uzmanı Öznur Küçükere Sirene Aydınlik Avrupa'ya değerlendirdi.

MERAL AKKAYA

FRANSA'DA 17 yaşındaki Nael M.'nin polis kurşunuyla öldürülmesinin ardından ülke eylemlerle sarsılıyor. Göçmen kökenli insanların daha önce de benzer kitlesel gösteriler yaptığı Fransa, son yıllarda Sarı Yelekliler ve artçı eylemlerin yoğunluğuyla karakterize oluyor.

Ali Rıza Taşdelen

Fransa'da yaşananları toplumsal, tarihsel ve ekonomik boyutlarını, uzun yıllar Fransa'da yaşayan gazeteci Ali Rıza Taşdelen yaşanan olayları Aydınlik Avrupa'ya değerlendirdi. Taşdelen şunları ifade etti: "Fransa'da başta Paris, Lyon, Marsilya ve Toulouse gibi büyük kentlerin çevreleyen banliyölerin gettolarında yaşayan göçmenlerin çocukları bir hafta boyunca Fransa'yı salladı. Paris'in kuzey batısında yer alan Nanterre kentinde, 27 Haziran'da 17 yaşındaki Cezayir kökenli Fransız vatandaşı Nail'in polis kurşunuyla vurulmasının ardından ülkenin dört bir yanında patlak veren sokak olayları banliyö isyana dönüştü. İçişleri Bakanı Gérard Darmanin, bir haftalık isyanın bilançosunu Senato'nun hukuk komisyonunda şöyle açıkladı: 273'ü polis karakolu olmak üzere 2 bin 508 bina yandı veya hasar gördü, ayrıca 105 bedeviyeh binası ve 168 okulun yıkıldı veya tahrip edildi, toplamda 12 bin 31 araç ateşe verildi ve 17 seçilmiş şahsiyete yönelik saldırının kaydedildiğini" söyledi."

'YILLARDIR BİRİKEN ÖFKE PATLADI'

"Nail'in polis kurşunu ile öldürülmesi yıllardır biriken öfkenin patlamasına neden oldu. Yabancı kökenli gençler, Fransız vatandaşı olmalarına rağmen etnik kökenlerinden dolayı daima potansiyel suçlu olarak görülmüş, kendi kaderlerine terk edilen banliyölere hizmet yerine daha çok polis ve güvenlik tedbirlerine başvurulmuş, yeni karakollar yapılmış, polislerin yetkisi artırılmış ve sosyal devletin yerini polis copu almıştır."

FRANSA'DA ARTAN İŞSİZLİK VE YOKSULLUK

Bugün sorun göçmen sorunu değil. Bu sorun arka da kaldı. Ama Fransa göçmen sorununu da çözmemişti. Avrupa'da olduğu gibi Fransa'da da bolluk dönemi 70'lerde başlayan krizle birlikte sona ermiş ve krizin yol açtığı ekonomik ve sorunlar sosyal sorunları da beraberinde getirmişti. Artan işsizlik ve yoksulluk Fransa'nın alt kesimlerini derinden etkilemişti. Toplumda göçmenlere karşı tepkiler tavan yapmaya başlamıştı. Afrika'dan gelip Fransız'ın işini, ekmeğini "elinden alan" bu göçmenlere karşı ırkçı saldırılar çoğalırken, dönemin hükümetleri de göçmenleri banliyölerdeki gettolara hapsedmişti. 2000'li yıllar Fransa'da banliyö gençliğinin ailelerinin elinden kayıp gittiği, cihatçı örgütlerin ve uyuşturucu çetelerin eline düştüğü yıllardır.

'EMPERYALİST FRANSA DEVLET AKLINI KAYBETTİ'

1789 Burjuva Demokratik Devrimini gerçekleştiren ve İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirisini 1791'de kabul ederek Anayasası'na önsöz olarak ekleyen ülkedir Fransa. Devrimler ülkesi olarak da bilinir. Ama bunlardan bugün eser kalmamıştır, tarih olmuştur. Bugünün emperyalist Fransa'sı devlet aklını kaybetmiş, yöneticileri halktan kopmuştur.

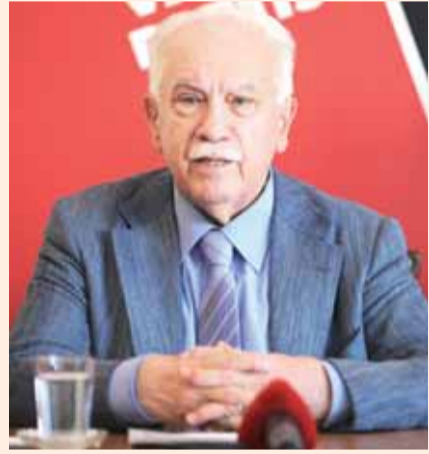
Bütün dünya bilir ki, Fransız polisi bugün ol-

'NATO ülkelerinde artık huzur yok'

VATAN Partisi Genel Başkanı Doğu Perinçek, 4 Temmuz'da Ulusal Kanal'daki Çıkış Yolu programında Fransa'da yaşanan olayları değerlendirdi. Perinçek şunları ifade etti:

NATO ülkelerinde artık huzur yok. Artık kontrol yok. Asayiş yok. Bir devletin önemli görevi nedir? Halkın can ve mal güvenliğini sağlamasıdır. Fransa'da artık devlet; huzuru, barışı sağlayamayan durumda. Çünkü devlet haksız. Fransız devleti, emperyalist kapitalist bir devlet büyük bir sömürgeci mirası var. Hepimiz biliyoruz. Tarihi haksız. Fransız devrimi tabii ki bütün insanlık için değerli bir devrim ama emperyalist Fransa, sömürgeci Fransa tarihi haksızlık zulüm, zorbalık tarihi. O devam ediyor. Dikkat ederseniz Fransa'daki ayaklanmada en çok kimler var. Kuzey Afrika'dan, Afrika'dan gelen berberiler, mağribiler, Afrikalı siyahlar, özellikle bunların isyan halinde olduğunu görüyoruz. Fransız halkının da bir devrimci geleneği ve karakteri var. Fransız gençliği de onlarla birlikte hareket ediyor. Bu NATO ülkelerinde çok derin bir bunalım olduğunu gösteriyor. Almanya'daki hareketlerde Avrupa ülkelerindeki hareketlerde devamı.

Ukrayna savaşı nedeniyle huzursuzluklar ve sisteme karşı kalkışmalar uç vereye başladı. Fay hatlarının üzerinde büyük sarsıntılar var. Bu sistemin çöküşüne doğru gittiğini gösteren işaretler görüyoruz.

Fransız hükümeti sorunları çözemiyor. Ülkeye bir huzur barış getiremiyor. Şimdi önümüzdeki ekonomik derinleşen büyük kriz karşısında NATO'nun ve ABD'nin ve Avrupa ülkelerinin işleri çok zor. Almanya ne oldu resesyona girdi. Yani Alman ekonomisi ilk defa gerilemeye başladı.

Cumhurbaşkanı Sarkozy ve daha sonra Sosyal Demokrat Cumhurbaşkanı Hollande'ın güvenlikçi politikaları ve polise tedbirleri bu gençleri kurtaramamış, aksine çetelerin eline düşmesine neden olmuştu.

Bu gençler Paris, Lyon, Marsilya ve Toulouse gibi büyük kentlerin banliyölerinde mantar gibi çoğalan cihatçı gruplar tarafından beyinleri yıkılarak Suriye'ye gönderildiler.

'EMPERYALİST FRANSA DEVLET AKLINI KAYBETTİ'

1789 Burjuva Demokratik Devrimini gerçekleştiren ve İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirisini 1791'de kabul ederek Anayasası'na önsöz olarak ekleyen ülkedir Fransa. Devrimler ülkesi olarak da bilinir. Ama bunlardan bugün eser kalmamıştır, tarih olmuştur. Bugünün emperyalist Fransa'sı devlet aklını kaybetmiş, yöneticileri halktan kopmuştur.

Bütün dünya bilir ki, Fransız polisi bugün ol-

duğu gibi din de hakkını aramak, demokratik, ekonomik ve sosyal taleplerini dile getirmek için sokağa çıkan eylem yapan işçiyeye, memura, emekliye, çiftçiye, esnafa ve öğrenciyeye de vahşice saldırmıştır.

Banliyö gençlerinin isyanı 10 gün sürmüştür. Ama Fransız devletin halka kapılarını kapatan ve polis şiddetini sürdüren politikası devam ettiği sürece yanının garantisi yoktur. Banliyölerdeki yoksulluk, işsizlik, dışlanmışlık ve ırkçılık devam ettiği sürece Fransa yeniden eylemlerle sarsılacaktır."

Ayaklananlar ayrımcılık ve şiddete isyan ediyor

ULUSLARARASI ilişkiler uzmanı Öznur Küçükere Sirene Aydınlik Avrupa'nın sorularını yanıtladı. Sirene olayların neden yaşandığını ve Fransa'nın bu konuda izlediği siyaseti değerlendirdi.

■ Fransa'da yaşanan olayların perde arkasında neler var. Gerekçeleri neler?

Öncelikle şunu belirtmekte fayda var. Mevcut isyan olayları Fransa'da ilk kez yaşanmıyor. Benzer nedenlerden dolayı 2005 yılında da banliyö olayları yaşanmış ve 21 gün boyunca özellikle banliyöde yaşayanlar ayaklanmıştı. 2005 yılında da polis kontrolünden kaçan, Kuzey Afrika kökenli iki genç yüksek gerilim trafosuna sığınıp elektrik çarpması sonucu hayatını kaybetmişti. Bu olaylardan yaklaşık 20 yıl sonra yine Cezayir kökenli bir genç polisin dur ihtarına uymadığı için öldürüldü.

Her iki ayaklanmada da şu iki temel soruna dikkat çekildi: Bir yandan banliyölerde yaşayan ve Fransız vatandaşı olmalarına rağmen sürekli kökenleri nedeniyle ayrımcılığa uğrayan göçmen kökenli gençliğin olumsuz hayat koşulları, diğer yandan da özellikle onlara karşı artan baskı, güvenlik tedbirleri ve şiddet.

Fransa 2005 banliyö olaylarından gerekli dersi almak şurada dursun, daha da baskıcı, güvenlik güçlerinin yetkililerinin arttırıldığı bir "polis devletine" dönüşme yolunda. "Ayrımcılıkla mücadele" adı verilen ve de güvenlik güçlerinin görüntülerinin yayımlanmasını yasaklayan güvenlik yasa tasarıları ülkede çok tartışılmıştı. Bu son isyan olayları yaşanırken de Fransa Ulusal Meclisi, kolluk kuvvetlerine suçluların telefon kameralarına ve mikrofona uzaktan erişme yetkisi veren bir tasarıyı onayladı.

Ayaklananlar işte bu baskı, aşırı kontrol, ayrımcılık ve şiddete isyan ediyorlar.

■ Eylemlerdeki şiddeti kim besliyor?

Sarı Yelekliler'in eylemlerinde olduğu gibi Fransa'da yaşanan olaylar ilk önce haklı gerekçeler ile cereyan etse de daha sonra haksız şiddet ve vandalizme dönüşüyor. Örneğin bu son isyan olaylarında da bir grup LHay-les-Roses Belediye Başkanı Jeanbrun'un evine saldırdı, aile üyeleri yaralandı.

'KAOS GÖÇMEN DÜŞMANLIĞINI KÖRÜKLÜYOR'

Peki bu şiddet ve kaos görüntüleri kimin işine yarar? İşte bu noktada iyi düşünmek gerekiyor. Şuna dikkat çekmek istiyorum: Tam bu ayaklanmalardan önce, Annecy şehrinde Suriyeli kökenli bir saldırgan bir parkta bıçakla çocukları yaralamıştı. Benzer şekilde, Afrika kökenli bir göçmenin, anneannesi ile bir bina önünde bekleyen küçük bir kız kaçırılmaya çalıştığı kamera görüntüleri ülkeyi ayağa kaldırmıştı. Son isyan olayları yine göçmenlere mal edildi. Hatta Nahel'i öldüren polisin ailesine yardım için başlatılan destek kampanyasında tam 1,6 milyon euro toplandı.

İşte bu kaos ve şiddet görüntüleri

Öznur Küçükere Sirene

ırkçılık ve göçmen düşmanlığını daha da körüklediği gibi ülkedeki aşırı sağcı siyasetçiler tarafından bolca siyasi malzeme olarak da kullanılıyor. Bazı uzmanlara göre, bütün bunlar bir sonraki seçimlerde aşırı sağ iktidara taşıma planları dahilinde yaşanıyor.

'AVRUPA'YI KARIŞTIRMAK İSTEYENİN ABD OLABİLECEĞİ DE DÜŞÜNÜLEBİLİR'

■ Fransa'da milliyetçi bir yükselişin olduğu son dönemde anketlere yansdı. ABD ve Fransa arasında zaman zaman yaşanan karşıtlıkları da düşünürsek bu eylemleri nasıl okumak gerekir? Bu eylemlerin arkasında herhangi bir dış güç ya da ABD'nin bir etkisinin olduğunu düşünüyor musunuz?

Bu eylemlerden önce de Rusya'da Wagner isyanı yaşandı. Enteresan olan Afrika'da iki sıkı rakip olan Rusya ve Fransa'nın art arda isyan olayları ile sarsılmış olmaları. Wagner isyanından hemen önce Macron bir televizyon konuşmasında Rusya'nın, Afrika'nın istikrarını bozan, 21. yüzyılın sömürgeci güçlerinden biri haline geldiğini söylemiş, Afrika'daki Wagner güçlerini hedef almıştı. Fransa'daki olayların tam Wagner isyanı sonrası yaşanması, ilk bakışta karşılıklı bir hesaplaşma olduğunu düşündürse de, bu iki ülkenin de çatışmasını ve karışmasını isteyen güçlerin İngiltere veya ABD olabileceği ihtimali de göz ardı edilmemelidir.

ABD'nin Rusya'ya düşmanlığı aşıkardır. Uzun süredir devam eden Ukrayna savaşı Ukrayna'ya yapılan bütün maddi yardımlar ve silah desteklerine rağmen sona ermiyor. Öte yandan, Fransa da "bağımsız bir AB ordusu kurma" isteğiyle NATO ve ABD'yi rahatsız etmişti. ABD müttefik gibi gözükse de güçlü bir AB istemiyor. Macron'un yakın zamanda Çin'e ziyaret düzenlediğini ve ziyaret sonrası, ABD'yi rahatsız eden birçok açıklamada da bulunduğunu hatırlatalım. "ABD'nin takipçisi olmamalıyız" diyor Macron, "dolar bağımlılığı vassallık yaratıyor" ifadelerini de kullanmıştı. O yüzden Rusya ve alternatif müttefik arayışında olan Fransa'yı birbirine düşürmek ve isyan olaylarının Avrupa'ya yayıldığını da hesaba katarsak Avrupa'yı karıştırmak isteyen ABD olabileceği de düşünülebilir.

Erdoğan nefreti gölgesinde İsveç-Türkiye-NATO ilişkileri

Önce 14 Mayıs'ta sonra da 28 Mayıs'ta sandığa giden Türkiye'nin seçim sonuçlarıyla ilgili farklı değerlendirmeler yapılabilir. Ancak en önemli değerlendirme halkın yüksek oranda seçime katılarak (birinci tur % 88,92 ve ikinci tur % 84,15) tercihini yapması. Erdoğan 5 yıl daha Türkiye'nin iç ve dış ilişkilerinde belirleyici olacak.

TÜLİN UYGUR / STOCKHOLM

TÜRKİYE'DEKİ seçim sürecinde ve öncesinde ABD ve Avrupa cephesinde belki de dünyada bir ilk yaşandı ve ABD Başkanı Biden başta olmak üzere pek çok Avrupalı lider, parti başkanı, Türkiye'deki seçimlerde bizat taraf olarak "Erdoğan gitmeli" şeklinde beyanlatıyordu. Bu tutumları Türkiye'yi daha önce "Saddam gitmeli", "Esad gitmeli", "Kaddafi gitmeli" söylemlerini geliştirerek ateş topuna çevirdikleri Irak-Suriye-Libya'dan farklı görmediklerini düşündürülebilir.

Acaba ABD ve Batılı liderlerin bu yanlı tutumları sadece "Erdoğan" a karşı olmalarıyla açıklanabilir mi diye sorulabilir. Cevap için ipuçlarını ABD ve Batı ile ekonomik, askeri dolayısıyla siyasi ilişkilerimizde iki önemli kuruluş ve bu kuruluşlarla yaşanan sorunlarda görebiliriz. Eski adı Avrupa Ekonomik Topluluğu olan günümüzdeki AB ve NATO. Türkiye 1959 yılında o zamanki adıyla AET'ye üyelik başvurusu yapmış, 1963 Ankara Anlaşmasını imzalamış olmasına rağmen o tarihten bu yana çeşitli gerekçelerle Avrupa'nın kapısında bekletilmekte. Bu kuruluşla 64 yıllık inşili çıkışlı ilişkilerimizde yaşadığımız sorunlarda "Erdoğan" etki incelenmeye değer.

NATO'ya gince. Türkiye 1949 yılında 12 üyeye kurulan NATO'nun 1952 yılından bu yana üyesi. Almanya'dan 3 yıl önce NATO'ya üye olmuş bir ülke. NATO'nun en büyük ikinci ordusuna sahip ve yakın zamana kadar "iyi bir müttefik ve dost" olarak niteleniyordu. Buna rağmen ilginçtir hiçbir zaman Türkiye'ye NATO Genel Sekreterliği görevi verilmemiştir. Aksine 2002 yılında ABD ordusu tam da Lozan Antlaşması'nın 79. yıldönümünde yaptığı "Millennium Challenge 2002- Bin Yılın Meydan Okuması" tatbikatına tüm NATO üyelerini davet etmesine rağmen Türkiye'yi davet etmemiştir. (1) 2006 yılında İtalya-Roma'da NATO karargahında Amerikalı bir albay tarafından 28 ülke gibi Türkiye'nin de sınırlarıyla oynayan, parçalamayı hedefleyen Büyük Ortadoğu Projesi haritasını Türk subayların da bulunduğu brifing masasına getirilince Türk subaylar topluca toplantıyı terk etmiştir. 18 ilimizi "Kürdistan" olarak gösteren harita skandalı üzerine dönemin Genel Kurmay Başkanı, ABD Genel Kurmay Başkanı ile görüşmüş, kendisine "yanlışlık olduğu" söylemiştir. (2) Sadece bu iki örnek dahi NATO'nun da sahibi olduğunu her fırsatta ilan eden ABD'nin Türkiye'ye karşı tutumunun "Erdoğan" ile sınırlı olmadığını gösterir. Ayrıca ABD ve Avrupa'nın Türkiye karşıtı tutumlarını yakın tarihimizdeki İnönü hükümetine gönderilen "1964 Johnson Mektubu" dahil çeşitli örnekleri inceleyerek görmek mümkündür. (3)

TERÖRİZME YAKLAŞIM ÇERÇEVESİNDE İSVEÇ-TÜRKİYE İLİŞKİLERİ

İsveç'in Türkiye'ye karşı tavrının AB ve ABD'den farklı olmadığı görülmektedir. İsveç'in halk oylamasına gerek duymadan yangından mal kaçırıcısına yaptığı NATO başvurusunun detaylarını daha önce yazmıştık. (4) Dönemin Sosyal Demokrat hükümetinin YPG/PYD'ye geniş kapsamlı yardımı, mecliste tek oyla çoğunluğu sağlayabilmek için yaptıkları ödün ve ödül anlaşmasını da detaylı olarak açıklamıştık. (5)

İsveç'in NATO'nun kilidini açacağına inandığı yeni terör yasası ABD'nin 11 Eylül saldırısından sonra tüm dünyada Müslüman örgütlere yönelik uyguladığı baskılar sonucu çıkarılmış gibidir. İsveç ceza kanununda yapılan düzenlemelerin İsveç'te 2021 sonu ve 2022 Paskalya döneminde Kuran yakma eylemlerine karşı yapılan protestolarda Müslüman ve göçmen gençler tarafından yapılan eylemlerden sonra yapıldığı görülmektedir. Hedef kitle olarak topluma sunulan ve protesto eylemlerine katılan gençlere ağırlaştırılmış cezalar verildiğini görmekteyiz. Buna karşılık Kuran yakma eylemlerini başlatan, meydanların savaş alanına çevrilmesine neden olan provokatör Paludan, İsveç yasalarına göre suç olan "başkalarının kutsalına hakaret etme" suçunu işlemesine rağmen "ifade özgürlüğü" klişesinin ardına sığınmış, eylemlerinin "ifade özgürlüğü" kapsamında olduğuna dair geniş destek bulmuş ve ona hiçbir cezai yaptırım uygulanmamıştır. Polis tarafından "toplumsal huzursuzluğa yol açacağı ve kısırtıcı olacağı gerekçesiyle bazı bölgelerdeki eylemlerinin yasaklanması olmasına rağmen mahkemeden aldığı onayla Kuran yakma eylemlerini yeniden başlatacağını duyurmuştur. Polis de mahkeme kararının ardından kendi tutumlarını yasalara göre gözden geçireceklerini belirt-

İsveç'in bars için NATO'ya ihtiyacı yok, NATO'nun savaş için İsveç'e ihtiyacı var

miştir. (6) Yani Paludan polis gözetiminde Kuran yakmaya devam edecektir. Öte yandan bu yasanın Türkiye tarafından terör örgütleri olarak ilan edilmesine hem ABD hem de AB'nin terör örgütleri listesinde yer almasına rağmen ancak el altından veya ağızdan sürekli gözetilen PKK'ya yönelik uygulamaya konulmadığı görülmektedir. (7)

İsveç'te adı "Şiddet Yanlısı Aşırı Uçlarla Mücadele Kurumu" olan kurumun yayınları arasında Türkiye'nin ilgi alanındaki terör örgütlerinden PKK ve FETÖ hakkında bir yayın olmadığını görmekteyiz. Buna karşılık "İslam Devleti-IS" ve örgütünün Somali, Horasan çalışmaları hakkında ve İsveç'teki gençlerin nasıl korunacağı hakkında çalışmalar yayınlanmıştır. (8) Hükümete bağlı İsveç Güvenlik Polisi (SÄPO) sokaklarda PKK ve Öcalan bayraklarıyla yürüyen, "Saddam eşittir Erdoğan", "diktatör Erdoğan" "katil Erdoğan" diye bağırarak PKK'nın İsveç'te bir sorun yaratmadığını söyleyeni Başbakan Ulf Kristersson muhtemelen Türkiye'nin NATO müzakereleri çerçevesindeki tavrına bağlı olarak PKK'nın büyük çaplı yasa dışı bir haraç toplama faaliyeti yürüttüğünü söylemektedir. (9) Geçtiğimiz günlerde de İsveç'te daha önce benzeri görülmemiş bir dava gündeme gelmiş, PKK adına haraç toplama faaliyeti nedeniyle örgütün üst düzey sorumlusu ile ilişkisi olduğu söylenen bir kişinin yargılanmasına başlanmıştır. (10)

TÜRKİYE'YE ABD VE AYRILIKÇI KÜRT GÖZLÜĞÜYLE BAKMAK

Türkiye'deki seçim sürecinde İsveç'te neredeyse her gün Erdoğan aleyhinde yazılar yayımlandığına, "Türkiye uzmanlarının" analizleriyle basında, çeşitli seminerlerde boy gösterdiğine şahit olduk. İsveç medyası tıpkı İsveç'in NATO başvurusunu "Türkiye ve Kürtler" üzerinden tartıştığı gibi Türkiye seçimlerini de ayrılıkçı Kürt örgütlerinin gözlükle ve Erdoğan nefretiyle tartıştı. PKK bayrakları ve Öcalan posterleriyle yapılan sokak gösterilerine, Erdoğan'ın kullandığı ayakkarından asılmasına Türkiye'den tepki geldikçe basın, Erdoğan'ın İsveç'teki "ifade özgürlüğüne" de müdahale ettiğini işledi. Erdoğan'ın talepleri ve PKK'nın kısırtıcı eylemleri arasında sıkışan hükümet de utangaç bir biçimde "ifade özgürlüğü" algısının ardına sığınmayı yeğledi.

Basın "İslamcı ve diktatör" olarak nitelenen ve sınırsız yetkiye sahip olduğu söylenen Erdoğan'ın İsveç'e müdahale ettiği görüşlerini vurgularken Türkiye'nin İsveç'in NATO üyeliğini manipülasyon aracı gibi kullandığı fikri işlenmekteydi. "İsveç mutlaka NATO'ya üye olmalıdır" diyenler PKK eylemlerine karşı çıkarken, bu eylemlerin İsveç'in NATO'ya üyelik sürecini sabote ettiğini dile getirmektedirler. İsveç'in NATO'ya üye olmasını istemeyenler dahi yapılan eylemleri seviyesiz bulmakta ancak "ifade özgürlüğü" kapsamında değerlendirilmesi gerektiğini belirtmektedirler.

İsveç koalisyon hükümeti de PKK eylemleri konusunda da bölünmüştü. İlimli Muhafazakar Parti'den olan Dışişleri Bakanı Tobias Billström, Stockholm Belediyesi önünde Erdoğan kuklasının ayaklarında vinçe asılmasını "utanmazca bir eylem" olarak nitelerken, hükümet ortaklarından Liberal Parti Başkanı İş Piyasası ve Entegrasyon Bakanı Johan Pehrson "evet tatsız bir eylem ama bizim ülkemizde ifade özgürlüğü var, ben Paludan'ın görüşleri için eylem yapmasını ne kadar savunuyorsam İsveç'te Erdoğan'ın protesto edilme hakkını da o kadar savunuyorum" demişti.

Diğer partiler açısından da durum farklı değildi. Örneğin "Sol Parti" başkanı Nooshi Dadgostar açıkça Erdoğan'a karşı Yeşil Sol Parti'ye oy isteyen videolar yayınlarken Kürtçe selam göndermekten de geri kalmadı. Sol Parti milletvekilleri PKK gösterilerine katılmakta, PKK bayraklarıyla fotoğraf çekmekte hiçbir sakınca duymadılar.

Kısacası İsveç Türkiye'ye "ABD ve ayrılıkçı Kürt örgütleri gözlüğü" ile bakıyor. İsveç basınında sadece bu gözlükle dolaşanlar görüşlerini duyurabiliyor. İnsan hakları, LGBTI hakları, kadın cinayetleri hem Türkiye ve hem de Erdoğan'a hakaret edebilmek için birer araç oluyor. Türkiye seçimlerine Amerika ve ayrılıkçı Kürt örgütlerinin gözlükleriyle bakanlar yanıldı. "İstemeyen Erdoğan" halkın desteğiyle yeniden Cumhurbaşkanı oldu. Peki şimdi ne olacak? Karşılıklı diplomasi nasıl yürüyecek? Hiçbir şey söylenmemişçesine, yazılmamışçesine yüz yüze nasıl bakılacak? Masa-

daki sorun "Türkiye-İsveç-NATO krizi" nasıl aşılacak?

SATRAÇ MASASINDA STRATEJİ

Erdoğan'ın seçimleri kazanması İsveç'te kartların yeniden karıştırılması ve Erdoğanlı bir masada oyunun yeniden kurulması gereğini ortaya çıkardı. Ancak Türkiye'nin NATO vetosunun kalkması için iadesini istediği terörist sayısı konusunda yaratılan karışıklığın müzakereler başladığından itibaren İsveç kamuoyunda Türkiye'ye olumsuz bir puan getirdiğini belirtmeliyiz. Terörist sayısındaki karışıklık dışında bu kişilerin çoğunun İsveç vatandaşı olması da bir sorun. İsveç göçmen kökenli vatandaşların, iltica etmiş ve belli bir süre sonra vatandaşlığa başvuru şartlarını yerine getirdiği için vatandaş olmuş kişilerin geçmişlerinden bağımsız olarak yeni ülkelerinde yasalara uygun olarak varlıklarını devam ettirmelerine saygı gösteriyor. (11) Üstelik "terörist idesi" konusunda İsveç'te büyük ve bürokratik "travma" yaratan bir örnek mevcut. Terör şüpheli iki Mısırlı 2001 yılında ABD'nin baskısıyla, hükümetin bilgisi dahilinde, dönemin Dışişleri Bakanı Anna Lindh'in kararı ve izniyle çıkarılarak, uyutularak, kelepçelenerek, turuncu tulum giydirilerek Stockholm'deki Bromma havaalanında CIA'ye teslim edildi (sınır dışı edildi) ve CIA uçağıyla Mısır'a götürüldü. (12)

Böylesine bir travmanın ardından İsveç'in Türkiye'nin listesindeki teröristleri iade edeceğini düşünmek güç. Üstelik ABD açıkça PKK ve FETÖ yandaşlarına kol kanat gereken ve Erdoğan'ın gitmesini isterken bu iadelerin gerçekleşeceğini düşünmek neredeyse imkânsız. Terör örgütlerinin işyerlerini düzenli haraç almasının engellenmesi, İsveç devletinin terör örgütlerine ve türevlerine İsveç'te, Türkiye'de ve Kuzey Suriye'de verdiği maddi yardımın kesilmesi, sokaklarda PKK bayraklarıyla ve Öcalan pankartlarıyla yürüyüşlerin engellenmesi gibi gerçekleştirilebilir talepler Türkiye'nin elini güçlendirebilirdi.

İsveç'in NATO üyeliğini karşılama imkânsız gibi görünen taleplerle engellemek NATO-Türkiye ilişkilerindeki gerginliği yeni bir boyuta taşıyacaktır. Türkiye'nin gerginliği arttırmak yerine alttan alttan ve İsveç'te şart koştuğu taleplerden vaz geçmesi ise "geri adım atmak" ya da "tükürdüğünü yalamak" olarak nitelendirilecektir. Bazı çevrelerde İsveç'in Türkiye'nin AB üyeliğini destekleyeceği ya da Kuzey Kıbrıs Türk Devleti'ni tanıyabileceği gibi savlar dile getirilmektedir. Ancak mevcut şartlar altında ayrılıkçı Kürt örgütü gözlükleriyle Türkiye'ye bakan İsveç, Türkiye'nin AB üyeliğini desteklemeyeceği gibi, KKTC'nin tanınması konusunda ABD'den farklı bir tutum almayacaktır.

İSVEÇ'İN TARİHSEL RUS KORKUSU

İsveç-NATO ilişkisinde önemli faktörlerden biri de İsveçlilerin tarihsel Rus düşmanlığı ve korkusudur. (13) Bu korkuyla İsveç'in 200 yıllık "barışta bağlantısızlık, savaşta tarafsızlık" ilkesinden vazgeçilmiştir. Halbuki bu ilke 1814 yılında Ruslarla savaşmamak adına kabul edilmiştir. Şimdi ise ana muhalefet partisi lideri Magdalena Andersson ve Başbakan Ulf Kristersson ve koalisyon ortakları tarihi Rus korkusuyla, güvenli bir liman gibi gördükleri NATO'ya sığınmak istemektedir.

Sosyaldemokrat Magdalena Andersson başbakan olarak alelacele NATO başvurusu yapar yapmaz ABD'ye gitmiş ve Biden'i ziyaret ederek tam desteğini almıştır. Patriot füze-

leri İsveç'e geldiğinde de Savunma Bakanıyla birlikte asker üniformaları giyerek fotoğraf çekmiştir. Andersson partisinin yeni güvenlik stratejisini açıklarken "Rusya yakın bir zamanda İsveç için tehdit oluşturacak" diyerek yine Rusya'ya işaret etmekte halkın Rus korkusunu kuvvetlendirmektedir. (14) Halbuki şimdiki İsveç Savunma Bakanlığı İsveç'e yönelik silahlı bir saldırı riskini çok düşük görmektedir. İsveç sınırları boyunca hiçbir endişe yaratacak hareket görülmediğini ancak silahlı bir saldırı riskinin göz ardı edilemeyeceğini, Rusya ve Batı arasında yanlış anlaşılmalara nedeniyle çeşitli risklerin arttığını ve İsveç yakınlarında bu olayların nasıl gelişeceğini tahmin etmenin güç olduğunu belirtmektedir. (15)

Hemen her konuda ikilem yaşayan İsveç birçok soruna karşı karşıya. İç politikada silahlı çeteler büyük sorun yaratmakta. Avrupa ülkeleri arasında ölüme biten çete saldırıları istatistikinde İsveç en üst sırada. Sokak çatışmalarında ya da çetelerin kanlı hesaplaşmalarında öldürülen kişilerin etnik kökenleri toplumdaki göçmen ve entegrasyon sorunlarını bir kez daha gözler önüne sererek çözüm konusunda toplum bölünmüştür. İsveç dışında doğanların oranının yaklaşık %20 olduğu İsveç'te Müslümanların oranı da yaklaşık %8. İsveç'in entegrasyon politikası iflas etmiş durumda. Hükümet ve polis göçmen yoğun bölgeleri "tehlikeye maruz bölgeler" ilan ediyor. Yoksulluk hızla artıyor.

İSVEÇ NATO KAPISINDA BEKLEMİYOR

Türkiye'nin 64 yıldır AB kapısında bekletilmesine hiçbir itiraz olmayan İsveç, NATO kapısında beklemeyi istemiyor. Diğer Kuzey ülkeleriyle birlikte NATO'nun Kuzey savunması planlamasında yer almak istiyor. Özellikle de Finlandiya ile NATO bünyesinde ortak çalışma yapmak istiyor. Bu çalışmalarla baştan dahil olmayı hedefliyor. Bu nedenle Stoltenberg'in ve Macaristan-Türkiye hariç tüm NATO ülkelerinin desteğini alan hükümet 11-12 Temmuz NATO toplantısından ümitli. Aslında 1994 yılından beri İsveç-NATO ilişkileri artarak sürüyor. Ancak hükümet bu ilişkilerin üyelik yoluyla daha da geliştirilmesini ve karar mekanizmasında yer almak silah sanayine yeni pazarlar bulmak istiyor. Örneğin İsveç savaş uçağı Gripen'in Baltık'ta hava devriyesi olarak görev almasını istiyor. NATO'nun sadece üyelere açık ve Kuzey savunmasının planlanacağı gizli toplantılarda söz sahibi olmak istiyor. İsveç üyelik için bekleken İsveç ordusu NATO'dan kısa süreli olsa dahi görevlendirme almış durumda ama bununla yetinmeyerek, gecikmeden Kuzey savunmasında yer almak ve yeni görevler alabilmek için NATO'ya üye olması gerektiğini ileri sürüyor. (16) İsveç halkının tutumuna gince Mart 2023'te Göteborg üniversitesinde yapılan bir araştırmaya göre Ukrayna savaşıyla birlikte toplumdaki NATO karşıtlığında da hızlı bir değişim oldu ve artık halkın % 52'si NATO'ya güveniyor. (17)

Gözler önünde olan tüm bu gelişmeler ve tartışmaların bir de kapalı kapılar ardındaki pazarlıklar var. Bakalım Türkiye İsveç'ten taleplerinin yerine getirilmesini sağlayabilecek mi, İsveç Türkiye'yi ikna edebilecek mi, İsveç 11-12 Temmuz'daki Vilnius toplantısına üye olarak katılabilecek mi, bekleyip hep birlikte göreceğiz.

- DİPROTLAR**
- 1- <https://www.aydinlik.com.tr/haber/millennium-challenge-2002-tum-yonleriyle-abdnin-turkiyeyi-igsal-planl-367736>
 - 2- <https://www.haberurk.com/gundem/haber/1465-bolumus-turkiye-haritasi-skandali>
 - 3- Johnson Mektubu, basındaki haberler üzerine <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/985610>
 - 4- 05/27/2022 <https://uvidata.com/25125-the-historic-collapse-that-came-with-swedens-application-for-nato-membership/>
 - 5- 06/23/2022 <https://uvidata.com/25564-how-a-pro-pkk-pyd-member-of-parliament-determined-the-swedish-government/>
 - 6- <https://www.itela.se/nyheter/verige/thomberg-iv-ska-ratta-oss-efter-svensk-lag.186b3ef8-fc8d-584c-81a4-d32738d0b79f>
 - 7- 19 Haziran 2022 <https://www.aydinlik.com.tr/haber/isvecin-yeni-teror-yasasi-nato-kilidini-acabilir-mi-321827>
 - 8- <https://cve.se/sok.4.2f4ed3a21806a388a2f1fb.html?query=publikationer>
 - 9- <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/OQV170/kristersson-stor-forstaelse-for-turkiet>
 - 10- <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/xgdmq/nekart-til-pengainsamling-for-pkk>
 - 11- İsveç'te yaşanan son sokak eylemleri, çeteler ve gibi tartışmalar "vatandaşlık" konusunu gözden geçirilmeli ve diğer Kuzey ülkeleriyle uyumlu olarak "vatandaşlığa kabul" şartlarının değiştirilmesi tartışmalarını gündeme taşıdı.
 - 12- Bu iki kişinin o zamanki hükümetin bilgisi dahilinde CIA'ye teslim edildiği ortaya çıkarıldı. Başbakan Göran Persson, ABD'nin eğer İsveç bu iki Mısırlıyı sınır dışı etmezse AB'ne ticaret ambargosu koymakla tehdit ettiğini söyledi. İki Mısırlıdan biri iki yıl sonra dava dahi açılmadan serbest bırakıldı, diğeri önce 25 yıl ağır ceza aldı daha sonra cezası 15 yıla indirildi. İsveç her iki Mısırlıya da tazminat ödedi. Biri, İsveç'te eşi ve çocuğu olduğu için oturma izni aldı. https://sv.wikipedia.org/wiki/Egyptenav_visnigarna, <https://www.washingtonpost.com/wp-dyn/articles/A11976-2004Jul24.html>
 - 13- 19 Haziran 1922 <https://www.aydinlik.com.tr/haber/isvecin-yeni-teror-yasasi-nato-kilidini-acabilir-mi-321827>
 - 14- <https://www.svd.se/a/JQGeX/magdalena-andersson-om-nato-och-sveriges-forsvar-mot-ryssland>
 - 15- <https://www.forsvarsmakten.se/sv/var-verksamhet/forsvarsmakten-i-sverige/nato-i-fokus/>
 - 16- <https://www.tn.se/inrikes/29804/svenska-forsvaret-ser-serker-med-utdraget-natobesked/>
 - 17- <https://www.gu.se/sites/default/files/2023-05/Jordskred%20i%20svensk%20nato-opinion%20-%20Bj%C3%B6rn%20Oscarsson%20-%20C3%B6rhandspublicering.pdf>